

ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2018/1498

z 21. decembra 2017

o štátnej pomoci a opatreniach SA.38613 (2016/C) (ex 2015/NN) Talianska v prospech spoločnosti Ilva S.p.A. in Amministrazione Straordinaria

[oznámené pod číslom C(2017) 8391]

(Iba talianske znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 108 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedeným ustanovením ⁽¹⁾, a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

1. POSTUP

- (1) Po dvoch formálnych sťažnostiach, ktoré 11. a 14. apríla 2014 predložili konkurenti (ktorí si neželajú, aby ich totožnosť bola zverejnená), Komisia začala predbežné vyšetrovanie týkajúce sa údajných podporných opatrení v prospech talianskej oceliarskej spoločnosti Ilva S.p.A. in Amministrazione Straordinaria (ďalej len „Ilva“). Formálnu sťažnosť predložilo 10. apríla 2015 aj združenie Wirtschaftsvereinigung Stahl (nemecké oceliarske združenie – ďalej len „WV Stahl“) a 24. júna 2015 Európska konfederácia železiarskeho a oceliarskeho priemyslu (Eurofer). Týchto sťažovateľov 25. júna 2015 podporilo združenie British Steel Association.
- (2) Listom z 20. januára 2016 Komisia informovala Taliansko o svojom rozhodnutí začať konanie podľa článku 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) v súvislosti so štyrmi podpornými opatreniami v prospech spoločnosti Ilva. Listom z 13. mája 2016 Komisia informovala Taliansko o rozšírení tohto postupu na piate podporné opatrenie.
- (3) Rozhodnutie Komisie o začatí formálneho vyšetrovacieho konania (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“) aj rozhodnutie Komisie rozšíriť tento postup na piate opatrenie (ďalej len „rozhodnutie o rozšírení konania“) boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie ⁽²⁾. Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky k opatreniam.
- (4) Taliansko predložilo pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania listom z 3. marca 2016 a k rozhodnutiu o rozšírení konania listom z 26. júla 2016.
- (5) Komisii boli doručené aj pripomienky zainteresovaných strán. Zaslala ich Taliansku, ktoré dostalo možnosť reagovať. Pripomienky Talianska boli doručené listom z 29. júla 2016.
- (6) Komisia požiadala Taliansko o dodatočné informácie listami z 24. februára 2016, 4. mája 2016, 30. septembra 2016, 1. februára 2017 a 8. septembra 2017. Taliansko odpovedalo na tieto žiadosti o informácie 10. marca 2016, 13. mája 2016, 8. novembra 2016, 10. marca 2017 a 16. októbra 2017.
- (7) Po tom, ako bola Komisia informovaná o rozhodnutí Talianska poskytnúť aktíva spoločnosti Ilva na predaj, požiadala Taliansko, aby vymenovalo nezávislého monitorovacieho správcu, ktorého úlohou bolo podávať správy o organizovaní a realizácii procesu predaja. Monitorovací správca zaslal Komisii správy 15. júna 2016, 3. októbra 2016, 13. a 14. decembra 2016, 1. februára 2017, 22. februára 2017, 30. júna 2017 a svoju záverečnú správu o procese predaja predložil 20. júla 2017. Talianske orgány informovali Komisiu o výsledku tendra listom zo 7. júna 2017 a ďalšie informácie týkajúce sa procesu predaja predložili 24. júla 2017.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 142, 22.4.2016, s. 37 a Ú. v. EÚ C 241, 1.7.2016, s. 12.

⁽²⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 1.

2. OPIS

2.1. Príjemca pomoci

- (8) Spoločnosť Ilva je jedným z najväčších európskych výrobcov ocele a zaoberá sa výrobou, spracovaním a predajom výrobkov z uhlíkovej ocele okrem iného aj prostredníctvom riadenia priemyselných podnikov národného strategického záujmu, ako sa vymedzuje v článku 1 zákonného dekrétu č. 207 z 3. decembra 2012, ktorý bol s úpravami zmenený zákonom č. 231 z 24. decembra 2012 (ďalej len „zákonný dekrét č. 207/2012“). Od roku 1996 je vo vlastníctve rodiny Riva a predtým bola pod kontrolou talianskeho štátu prostredníctvom ústavu *Istituto per la Ricostruzione Industriale* (ďalej len „IRI“). V roku 2016 spoločnosť Ilva zamestnávala spolu približne 14 000 ľudí, z toho približne 11 000 zamestnancov vo svojom hlavnom výrobnom závode v meste Tarent (región Apúlia). Spoločnosť Ilva má okrem toho ďalšie výrobné jednotky v Taliansku a obchodné prevádzky vo Francúzsku, v Tunisku a Grécku.
- (9) Spoločnosť Ilva vyrába výrobky z uhlíkovej ocele zahrnuté v zozname výrobkov, ktorým sa vymedzuje oceliarske odvetvie podľa písmen a) až e) prílohy IV k usmerneniam o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020 ⁽³⁾.
- (10) S ročnou výrobnou kapacitou [...] ^(*) ton spoločnosť Ilva v Tarente predstavuje približne 9,8 % celkovej výrobnéj kapacity Únie týkajúcej sa uhlíkovej ocele ⁽⁴⁾. Pod súčasnou mimoriadnou správou a v rámci environmentálnych obmedzení spoločnosť Ilva funguje na [...] svojej menovitej kapacity (fungujú tri pece z piatich). V roku 2016 vyrobila 5,8 milióna ton uhlíkovej ocele ⁽⁵⁾, čo predstavuje približne 65 % talianskej výroby uhlíkovej ocele a približne 7 % výroby uhlíkovej ocele v Únii. Spoločnosť Ilva predáva predovšetkým v Taliansku [...], a potom v iných európskych [...] a tretích krajinách [...]. ⁽⁶⁾
- (11) Oblasť Tarent, kde spoločnosť Ilva prevádzkuje svoj hlavný výrobný závod, je silne znečistená. Testy preukázali silné znečistenie ovzdušia, pôdy, povrchových a podzemných vôd v závode spoločnosti Ilva a v neďalekých obývaných oblastiach mesta Tarent s vážnymi následkami pre ľudské zdravie a životné prostredie. ⁽⁷⁾ Spoločnosť Ilva, ako aj jej hlavní akcionári a bývalí vedúci pracovníci boli v Taliansku obvinení zo spôsobenia údajnej environmentálnej katastrofy ⁽⁸⁾. Spoločnosť Ilva zároveň figuruje v postupe v prípade nesplnenia povinnosti, ktorý Komisia začala proti Taliansku ⁽⁹⁾. Po dvoch formálnych výzvach ⁽¹⁰⁾ Komisia 16. októbra 2014 zaslala Taliansku svoje odôvodnené stanovisko (ďalej len „odôvodnené stanovisko“) pre porušenie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/1/ES ⁽¹¹⁾ a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ ⁽¹²⁾, v ktorých sa stanovujú pravidlá pre členské štáty týkajúce sa udeľovania environmentálnych povolení priemyselným zariadeniam.
- (12) Vzhľadom na tento environmentálny škandál muselo bývalé vedenie spoločnosti Ilva odstúpiť od riadenia spoločnosti a v júni 2013 ho nahradil mimoriadny komisár, ktorého vymenovala vláda. ⁽¹³⁾ Mandát mimoriadneho komisára mal zaručiť pokračovanie priemyselnej činnosti, pričom prostriedky spoločnosti sa mali použiť na pokrytie nákladov na zdravotné a environmentálne škody spôsobené minulými porušeniami environmentálneho povolenia spoločnosti Ilva. Rada ministrov v tejto súvislosti 14. marca 2014 schválila „environmentálny plán“, ktorého cieľom je zabrániť znečisteniu a modernizovať závod v súlade s environmentálnym povolením ⁽¹⁴⁾. Podľa tohto plánu v roku 2014 celkové náklady na investície potrebné na zabezpečenie súladu závodu v Tarente s požiadavkami environmentálneho povolenia predstavovali [...] EUR.
- (13) Vzhľadom na čoraz nestabilnejšiu finančnú situáciu spoločnosti Ilva talianska vláda prijala 5. januára 2015 zákonný dekrét č. 1/2015, ktorým začala postup *ad hoc* vo veci platobnej neschopnosti spoločnosti Ilva. Tento postup *ad hoc* vytvorený podľa tzv. *Marzanovho* zákona, osobitného zákona o platobnej neschopnosti ustanovujúceho mimoriadnu správu veľkých podnikov v ťažkostiach, ktorým boli zverené základné služby vo verejnom

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 209, 23.7.2013, s. 1.

^(*) [...] dôverné informácie.

⁽⁴⁾ Odhady výrobnéj kapacity podľa spoločnosti Ilva a Európskej konfederácie železiarskeho a oceliarskeho priemyslu.

⁽⁵⁾ Podľa správy, ktorú mimoriadni komisári spoločnosti Ilva prezentovali talianskej Poslaneckej snemovni 10. januára 2017: <http://www.gruppoilva.com/it/media/media/comunicazioni-dei-commissari>.

⁽⁶⁾ Podľa interných údajov spoločnosti Ilva za rok 2015.

⁽⁷⁾ Pozri http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1151_en.htm.

⁽⁸⁾ Trestné konanie č. 938/2010 R.G.

⁽⁹⁾ Postup v prípade nesplnenia povinnosti č. 2013/2177.

⁽¹⁰⁾ V septembri 2013 a v apríli 2014.

⁽¹¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/1/ES z 15. januára 2008 o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia (Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2008, s. 8).

⁽¹²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 17).

⁽¹³⁾ Podľa zákonného dekrétu č. 61/2013 zo 4. júna 2013, ktorý bol 3. augusta 2013 zmenený na zákon č. 89/2013. Zákon č. 89/2013 bol 10. decembra 2013 ďalej zmenený článkom 7 zákonného dekrétu č. 136/2013, ktorý bol 6. februára 2014 zmenený na zákon č. 6/2014.

⁽¹⁴⁾ Pozri úradný vestník č. 105 z 8. mája 2014, k dispozícii na: <http://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2014/05/08/14A03637/sg>.

záujme. V dôsledku toho súd v Miláne 30. januára 2015 vyhlásil spoločnosť Ilva za platobne neschopnú ⁽¹⁵⁾. Celkový dlh uvedený vo vyhlásení o platobnej neschopnosti predstavoval 2,9 miliardy EUR. Vláda vymenovala troch mimoriadnych komisárov, ktorí majú riadiť spoločnosť. Zákonný dekrét č. 1/2015 bol 3. marca 2015 s úpravami zmenený na zákon č. 20/2015 ⁽¹⁶⁾.

- (14) Talianske orgány 4. decembra 2015 informovali Komisiu, že v ten istý deň bol prijatý zákonný dekrét č. 191/2015 s názvom „*Disposizioni urgenti per la cessione a terzi dei complessi aziendali del Gruppo Ilva*“. Zákonný dekrét bol 1. februára 2016 s úpravami zmenený na zákon č. 13/2016 ⁽¹⁷⁾. V článku 1 zákonného dekrétu sa stanovuje predaj aktív spoločnosti Ilva prostredníctvom transparentného a nediskriminačného verejného postupu do 30. júna 2016 s cieľom zabezpečiť prerušenie kontinuity s predchádzajúcou spoločnosťou. Mimoriadni komisári spoločnosti Ilva 5. januára 2016 zverejnili výzvu na vyjadrenie záujmu v súvislosti s prevodom podnikov vo vlastníctve spoločnosti Ilva a iných spoločností tej istej skupiny. Do fázy predbežnej hĺbkovej analýzy bolo prijatých 25 zainteresovaných strán, pričom následne boli 30. júna 2016 vytvorené akvizičné konzorciá na predkladanie formálnych ponúk. Dňa 30. júna 2016 boli do záverečnej fázy tendra prijatí dvaja záujemcovia: i) konzorcium vedené svetovou oceliarskou spoločnosťou ArcelorMittal spolu s talianskym výrobcou ocele Marcegaglia a bankou Intesa Sanpaolo ako členmi (ďalej len „konzorcium AM“) a ii) tzv. konzorcium Acciaitalia (ďalej len „konzorcium Acciaitalia“), ktoré tvorili okrem iného talianska oceliarska spoločnosť Arvedi, indická oceliarska spoločnosť Jindal Steel a štátom vlastnená investičná banka Cassa Depositi e Prestiti (ďalej len „CDP“).
- (15) V procese predaja vzniklo určité oneskorenie. Napokon 26. mája 2017 komisári spoločnosti Ilva odporučili, aby sa aktíva spoločnosti Ilva prideliť konzorciu AM, ktoré ponúklo cenu 1,8 miliardy EUR ⁽¹⁸⁾. Minister hospodárskeho rozvoja sa riadil týmto odporúčaním a 5. júna 2017 vydal konečné rozhodnutie o výsledku súťaže v prospech konzorcia AM ⁽¹⁹⁾. Uzavretie transakcie je pozastavené až do schválenia fúzie Komisiou. V tejto súvislosti konzorcium AM 21. septembra 2017 oznámilo túto transakciu Komisii, ktorá sa 8. novembra 2017 rozhodla otvoriť hĺbkové vyšetrovanie ⁽²⁰⁾.

2.2. Posudzované opatrenia

- (16) Talianske orgány prijali a zmenili rôzne opatrenia na podporu spoločnosti Ilva. Toto rozhodnutie sa týka piatich opatrení, na ktoré sa vzťahovalo rozhodnutie o začatí konania a rozhodnutie o rozšírení konania:
- a) opatrenie 1: prevod aktív zadržaných počas trestného konania proti predchádzajúcim vlastníkom spoločnosti Ilva;
 - b) opatrenie 2: zákon o vopred odpočítateľných pôžičkách, ktorý sa uplatnil na súkromnú pôžičku vo výške 250 miliónov EUR;
 - c) opatrenie 3: štátna záruka na pôžičku vo výške 400 miliónov EUR;
 - d) opatrenie 4: dohoda o urovnaní sporu so spoločnosťou Fintecna;
 - e) opatrenie 5: štátna pôžička vo výške 300 miliónov EUR.

2.2.1. Opatrenie 1: prevod aktív zadržaných počas trestného konania proti predchádzajúcim vlastníkom spoločnosti Ilva

- (17) Niektorí členovia rodiny Riva, ktorí boli predtým zapojení do riadenia spoločnosti Ilva, boli pred talianskymi súdmi obvinení z rôznych trestných činov súvisiacich s podvodmi. V máji 2013 vnútroštátny sudca zadržal (*sequestro preventivo*) [...] EUR v likvidných aktívach vo vlastníctve rodiny Riva (ďalej len „aktíva spoločnosti Riva“) až do skončenia trestného konania, ktoré sa proti nim viedlo.

⁽¹⁵⁾ http://www.gruppoilva.com/sites/ilvacorp/files/document_attachments/acq_res.pdf.

⁽¹⁶⁾ Znenie zákonného dekrétu, ktorý bol zmenený na zákon, je k dispozícii na: <http://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legge:2015-01-05;1!vig=>.

⁽¹⁷⁾ Znenie zákonného dekrétu, ktorý bol zmenený na zákon, je k dispozícii na: <http://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legge:2015-12-04;191!vig=>.

⁽¹⁸⁾ <http://www.gruppoilva.com/it/press-release/2017-05-26/comunicato-stampa>.

⁽¹⁹⁾ <http://www.sviluppoeconomico.gov.it/index.php/it/194-comunicati-stampa/2036649-calenda-firma-il-decreto-di-aggiudicazione-del-complesso-industriale-del-gruppo-ilva-ad-am-investco-italy>.

⁽²⁰⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-4485_en.htm.

- (18) Podľa všeobecného trestného práva v Taliansku aktíva zadržané v rámci trestného konania musia byť prevedené na tzv. justičný fond (*Fondo Unico di Giustizia*), čo je fond talianskeho ministerstva spravodlivosti, ktorý plní úlohu „správcu“ (*custode ex lege*) až do skončenia trestného konania. Riadenie fondu zabezpečuje spoločnosť Equitalia Giustizia S.p.A. (ďalej len „Equitalia“) ⁽²¹⁾. Podľa investičného mandátu spoločnosti Equitalia likvidné aktíva v držbe fondu *Fondo Unico di Giustizia* môžu byť uložené iba na bežných účtoch, ktoré vykazujú primerané úrovne stability a spoľahlivosti, alebo sa môžu investovať do talianskych štátnych dlhopisov ⁽²²⁾. Počas súdneho konania zadržané sumy naďalej patria pôvodným vlastníkom, ktorí s nimi však nemôžu voľne disponovať.
- (19) V prípade aktív rodiny Riva sa v článku 3 ods. 1 zákonného dekrétu č. 1/2015 zaviedlo ustanovenie *ad hoc*, na základe ktorého sa tieto aktíva mohli previesť na spoločnosť Ilva pred skončením trestného konania ⁽²³⁾. Podľa tohto ustanovenia sa prevod musel uskutočniť za osobitných podmienok. Spoločnosť Ilva mala najskôr vydať dlhopisy v hodnote aktív rodiny Riva. *Fondo Unico di Giustizia* potom použil aktíva rodiny Riva, ktoré boli v jeho správe, na upísanie týchto dlhopisov. V dôsledku toho dlhopisy spoločnosti Ilva nahradili aktíva rodiny Riva na účtoch fondu *Fondo Unico di Giustizia* ako kolaterál v súvislosti s prebiehajúcim trestným konaním. V tom istom zákonnom dekrete sa stanovilo, že peňažné prostriedky, ktoré spoločnosť Ilva dostala po tomto prevode, museli byť vyčlenené na realizáciu jej environmentálneho plánu.
- (20) Vnútroštátny sudca 11. mája 2015 prostredníctvom dekrétu (*decreto di trasferimento*) nariadil prevod aktív rodiny Riva. Prevod na fond *Fondo Unico di Giustizia* sa však nemohol uskutočniť, lebo rodina Riva viedla svoje aktíva na bankových účtoch nachádzajúcich sa mimo Talianska ⁽²⁴⁾ a zahraničné súdy, pod ktorých jurisdikciu tieto účty patria, sústavne odmietali previesť aktíva do Talianska ⁽²⁵⁾.
- (21) Situácia sa vyriešila v decembri 2016, keď rodina Riva a spoločnosť Ilva dospeli k dohode o urovaní sporu, pričom príslušní členovia rodiny Riva súhlasili s tým, že rodina Riva definitívne sprístupní aktíva, ktoré vedie na svojich zahraničných bankových účtoch, spoločnosti Ilva právnou formou stanovenou v článku 3 ods. 1 zákonného dekrétu č. 1/2015. [...]. Podľa talianskych orgánov by nároky spoločnosti Ilva na náhradu škody voči rodine Riva mohli predstavovať približne [...] EUR. Popri sume 1,1 miliardy EUR, ktorá bola zadržaná a zákonom vyčlenená na environmentálny plán, rodina Riva súhlasila s tým, že spoločnosť Ilva poskytne ďalších 145 miliónov EUR na podporu jej obchodných operácií. Vďaka tejto dohode o urovaní sporu boli aktíva rodiny Riva repatriované do Talianska ⁽²⁶⁾ a prevedené na fond *Fondo Unico di Giustizia*, ktorý 13. a 22. júna 2017 upísal novoemitované dlhopisy spoločnosti Ilva v celkovej hodnote [...] EUR.

2.2.2. Opatrenie 2: zákon o vopred odpočítateľných pôžičkách

- (22) Podľa tlače v máji 2014 spoločnosť Ilva čelila ťažkostiam pri vyplácaní miezd a dodávateľov. ⁽²⁷⁾ Tlač informovala, že banky sa zdráhali poskytnúť spoločnosti akúkoľvek preklenovaciu pôžičku na pokrytie jej potrieb likvidity ⁽²⁸⁾. Podľa všetkého sa v roku 2014 aj talianske orgány (najmä prostredníctvom ministerstva hospodárskeho rozvoja a regionálnych orgánov v Apúlii) vo veľkej miere zapájali do stretnutí a diskusií s finančnými inštitúciami týkajúcich sa poskytnutia takejto pôžičky. ⁽²⁹⁾

⁽²¹⁾ Podľa článku 2 ods. 4 zákonného dekrétu č. 143/2008.

⁽²²⁾ V tejto súvislosti pozri http://www.giustizia.it/mg_2_9_1.wp.

⁽²³⁾ Právny základ bol prvýkrát stanovený v článku 1 ods. 11d zákonného dekrétu č. 61/2013, ktorý bol zmenený v decembri 2013, v auguste 2014 a napokon v marci 2015.

⁽²⁴⁾ [...]

⁽²⁵⁾ Pozri <http://www.ilsole24ore.com/art/notizie/2015-11-24/ilva-giudici-svizzeri-no-rientro-italia-12-miliardi-riva-171441.shtml> a <http://www.repubblica.it/economia/finanza/2015/11/24/news/ilva annullato il sequestro da un miliardo in svizzera-128062132/>.

⁽²⁶⁾ Pozri <http://www.ilsole24ore.com/art/impresa-e-territori/2017-05-24/ilva-firmata-transazione-il-rientro-fondi-svizzeri-131344.shtml>.

⁽²⁷⁾ Pozri <http://www.ilsole24ore.com/art/impresa-e-territori/2014-05-12/ilva-taranto-stipendi-salvi-ma-resta-crisi-finanziaria-123429.shtml?uuid=ABUglaHB>.

⁽²⁸⁾ Pozri <http://www.ilsole24ore.com/art/impresa-e-territori/2014-07-03/ilva-aggrappata-prestito-ponte-063934-PRV.shtml?uuid=ABpE6DXB&fromSearch>.

⁽²⁹⁾ Pozri „L'incontro di ieri a Palazzo Chigi tra rappresentanti degli istituti di credito e Governo – il sottosegretario alla presidenza, Graziano Del Rio, il ministro e il vice ministro dello Sviluppo economico, rispettivamente Federica Guidi e Claudio De Vincenti – non ha portato i segnali che l'azienda attende in modo da attenuare la propria crisi finanziaria“, citované na <http://www.ilsole24ore.com/art/notizie/2014-05-14/ilva-nessuna-concessione-un-prestito-ponte-132300.shtml?uuid=ABPqs9HB>. Pozri aj článok z mája 2014: <http://www.ilsole24ore.com/art/impresa-e-territori/2014-05-12/ilva-taranto-stipendi-salvi-ma-resta-crisi-finanziaria-123429.shtml?uuid=ABUglaHB>: „L'Ilva ha avanzato la richiesta ed ha avviato la trattativa con le banche che viene seguita anche dal Governo.“

- (23) Taliansko 11. augusta 2014 zmenilo článok 12 ods. 5 zákonného dekrétu č. 101/2013 tak, aby bolo možné výnimočne za vopred odpočítateľné považovať pôžičky na vykonávanie environmentálnych a zdravotných nápravných plánov, ktoré sú poskytované podnikom strategického národného významu pod mimoriadnou správou⁽³⁰⁾. Výsadou vopred odpočítateľných pôžičiek je prednostné splatenie konkurznej podstaty platobne neschopného podniku pred splatením ostatných pôžičiek a záväzkov od veriteľov podniku. Situácia spoločnosti Ilva zodpovedala vymedzeniu uvedenému v zákone, a preto pôžičky poskytnuté spoločnosti Ilva bolo možné klasifikovať ako vopred odpočítateľné⁽³¹⁾.
- (24) Mesiac po tejto zmene na zákon, 11. septembra 2014, tri súkromné banky súhlasili s poskytnutím pôžičky spoločnosti Ilva vo výške 250 miliónov EUR⁽³²⁾. Ku dňu splatnosti 28. februára 2015 spoločnosť Ilva pôžičku nesplatila.

2.2.3. Opatrenie 3: štátna záruka na pôžičku vo výške 400 miliónov EUR

- (25) Článok 3 ods. 1b zákonného dekrétu č. 1/2015 umožnil spoločnosti Ilva dohodnúť so zainteresovanými bankami vopred odpočítateľnú pôžičku vo výške 400 miliónov EUR zabezpečenú štátnou zárukou. Pôžička mala byť použitá na vykonávanie environmentálneho plánu spoločnosti Ilva⁽³³⁾.
- (26) Prostredníctvom vyhlášky minister hospodárstva a financií 30. apríla 2015 vydal štátnu záruku s poplatkom 3,12 % ročne.
- (27) Po vydaní štátnej záruky sa tri finančné inštitúcie 27. mája 2015 dohodli na poskytnutí pôžičky spoločnosti Ilva vo výške 400 miliónov EUR, ktorá bola rozdelená takto: 330 miliónov EUR od CDP, 50 miliónov EUR od Intesa Sanpaolo a 20 miliónov EUR od Banco Popolare. Intesa Sanpaolo a Banco Popolare sú tie isté dve súkromné banky, ktoré boli zapojené do opatrenia 2.
- (28) Pôžička vo výške 400 miliónov EUR bola vyplatená v štyroch po sebe nasledujúcich splátkach vo výške 100 miliónov EUR, a to 10. júna, 9. októbra, 10. decembra a 28. decembra 2015. Je úročená ročnou sadzbou, ktorá sa rovná 6-mesačnej sadzbe EURIBOR + [...], je splatná každý polrok a má byť splatená [...] po prvom vyplatení prostriedkov s počiatočným tolerančným obdobím [...].

2.2.4. Opatrenie 4: dohoda o urovnaní sporu so spoločnosťou Fintecna

- (29) Počas privatizácie spoločnosti Ilva v roku 1995 sa štátom vlastnený ústav IRI podľa článku 17 ods. 7 zmluvy o privatizácii zaviazal zaručiť budúce nároky na škody na životnom prostredí, ku ktorým došlo pred privatizáciou až do výšky [...] LIT plus úroky (t. j. približne [...] EUR v tom čase a [...] EUR bez úrokov alebo [...] EUR vrátane úrokov k 31. decembru 2014). V zmluve o privatizácii bol konečný termín kvantifikácie týchto škôd na životnom prostredí stanovený na 31. decembra 1996. Ústav IRI začal 16. apríla 1996 arbitrážne konanie týkajúce sa predajnej ceny. Tento postup bol uzavretý v roku 2000 bez urovnania sporu o environmentálnej zodpovednosti. Spoločnosť Ilva začala 6. mája 1996 paralelné arbitrážne konanie o environmentálnej zodpovednosti, ktoré však nebolo uzavreté.
- (30) V roku 2002 sa štátom vlastnená spoločnosť Fintecna stala právnym nástupcom ústavu IRI. Od roku 2012 je spoločnosť Fintecna v 100 % vlastníctve spoločnosti CDP, ktorá je v 100 % vlastníctve štátu. Finančné výkazy spoločnosti Fintecna a správa aktív podliehajú kontrolám sudcu vymenovaného talianskym dvorom audítorov, ktorý sa zúčastňuje na zasadnutiach riadiacich a dozorných orgánov v súlade s článkami 7 a 12 zákona č. 259/1958.
- (31) V súvislosti s prechodom z ústavu IRI na spoločnosť Fintecna v roku 2002 sa bývalé vedenie ústavu IRI rozhodlo vyčleniť sumu vo výške [...] EUR ako odhad environmentálnych škôd spôsobených spoločnosťou Ilva.
- (32) Spoločnosti Ilva a Fintecna 12. júna 2008 podpísali zápisnicu zo stretnutia (*verbale di incontro*), kde sa zhodli, že hlavné otvorené environmentálne otázky sa týkajú závodu v Tarente. V tejto súvislosti sa strany dohodli, že náklady sa medzi nich môžu rozdeliť až po určení týchto nákladov. Medzitým ministerstvo životného prostredia spolu s ďalšími verejnými subjektmi prostredníctvom predbežnej dohody z 3. decembra 2008 navrhlo vyrovnanie na základe odhadov nákladov na sanáciu podzemných vôd a škôd na životnom prostredí. Z tejto kvantifikácie boli výslovne vylúčené škody, ktoré boli tretím stranám spôsobené znečistením ovzdušia.

⁽³⁰⁾ Článok 22c zákona č. 116/2014, ktorý bol 24. júna 2014 s úpravami zmenený na zákonný dekrét č. 91/2014.

⁽³¹⁾ Na základe článku 1 ods. 1 zákonného dekrétu č. 61/2013 v spojení s článkom 1 zákonného dekrétu č. 207/2012 z 3. decembra 2012, ktorá bola 24. decembra 2012 zákonom č. 231/2012 zmenená na zákon.

⁽³²⁾ Intesa Sanpaolo S.p.A., Unicredit S.p.A. a Banco Popolare Società Cooperativa.

⁽³³⁾ „L'organo commissariale di ILVA S.p.A. al fine della realizzazione degli investimenti necessari al risanamento ambientale, nonché di quelli destinati ad interventi a favore di ricerca, sviluppo e innovazione, formazione e occupazione, nel rispetto della normativa dell'Unione europea in materia, è autorizzato a contrarre finanziamenti per un ammontare complessivo fino a 400 milioni di euro, assistiti dalla garanzia dello Stato. Il predetto finanziamento è rimborsato dall'organo commissariale in prededuzione rispetto agli altri debiti [...]“

- (33) Spoločnosť Ilva poslala spoločnosti Fintecna niekoľko oznámení, naposledy 2. mája 2011 a 10. júna 2013. Spoločnosť Fintecna spochybnila akúkoľvek zodpovednosť, najmä pokiaľ ide o škody spôsobené tretím stranám v súvislosti so znečistením ovzdušia.
- (34) Počas prípravy finančných výkazov za rok 2011 príslušné útvary spoločnosti Fintecna odhadli škody spôsobené spoločnosťou Ilva na [...] EUR, ktoré boli v roku 2014 upravené na [...] EUR.
- (35) Minister životného prostredia prijal 19. decembra 2013 ministerský akt (*provvedimento*) proti spoločnosti Fintecna s príkazom na likvidáciu odpadu, ktorý sa nachádzal v priestoroch spoločnosti Ilva. Ministerský akt bol napadnutý na regionálnom správnom súde (*Tribunale Amministrativo Regionale*) v Apúlii. Ministerský akt bol z procedurálnych dôvodov 14. novembra 2014 zrušený. Súdny dvor však v podstate dospel k záveru, že znečisťujúca činnosť sa určite začala ešte pred rokom 1995, a preto bola zodpovednosťou spoločnosti Fintecna.
- (36) Na základe článku 3 ods. 5 zákonného dekrétu č. 1/2015 bol mimoriadny komisár spoločnosti Ilva poverený urovnaním sporu so spoločnosťou Fintecna v súvislosti s environmentálnymi škodami uvedenými v článku 17 ods. 7 zmluvy o privatizácii z roku 1995, a to do 60 dní od nadobudnutia účinnosti zákonného dekrétu č. 1/2015. V tom istom článku sa stanovila výška vyrovnania na 156 miliónov EUR a uviedlo sa, že takéto vyrovanie by malo byť konečné a definitívne ⁽³⁴⁾.
- (37) Spoločnosť Fintecna si 12. januára 2015 najala nezávislého právneho poradcu, ktorý jej pomáhal pri rokovaniach o dohode o urovaní sporu so spoločnosťou Ilva. Tento odborník vydal 3. marca 2015 svoje právne stanovisko, v ktorom potvrdil, že urovanie sporu týkajúceho sa platby 156 miliónov EUR bolo v rámci maximálneho limitu stanoveného v zmluve o privatizácii a takisto pod úrovňou vlastných odhadov spoločnosti Fintecna.
- (38) Spoločnosť Fintecna si vyžiadala právne stanovisko od druhého poradcu, pokiaľ ide o i) akékoľvek predchádzajúce platby, ktoré už boli spoločnosti Ilva poskytnuté v súvislosti s predchádzajúcou arbitrážou, a ii) počiatočný dátum na výpočet úrokov zo zaručenej sumy. Toto stanovisko bolo vydané 16. februára 2015. Uvádza sa v ňom, že i) spoločnosť Fintecna neposkytla spoločnosti Ilva nijaké platby v súvislosti s predchádzajúcimi arbitrážnymi konaniami týkajúcimi sa uplatňovania článku 17 ods. 7 zmluvy o privatizácii a ii) úroky by mali byť splatné od roku 1996.
- (39) Po zmene zákonného dekrétu č. 1/2015 na zákon 4. marca 2015 sa správna rada spoločnosti Fintecna rozhodla spor urovnať, pričom zohľadnila právne stanoviská oboch poradcov. Správna rada zdôraznila konečnú povahu vyrovnania aj voči tretím stranám (napr. voči veriteľom spoločnosti Ilva v prípade konkurzu a ďalších možných tvrdení týkajúcich sa životného prostredia voči spoločnosti Fintecna) a skutočnosť, že maximálna expozícia vyplývajúca zo zmluvy o privatizácii by zodpovedala sume [...] EUR bez úrokov alebo sume [...] EUR vrátane úrokov. Správna rada vzala na vedomie priaznivé stanovisko spoločnosti CDP, akcionára spoločnosti Fintecna, v súlade s bodom 8.3.2 nariadenia o výkone kontrolnej činnosti skupiny CDP (*Regolamento per l'esercizio dell'attività di direzione e coordinamento sulle società partecipate del gruppo CDP*).
- (40) Spoločnosť Fintecna teda urovnala spor so spoločnosťou Ilva 5. marca 2015. Suma 156 miliónov EUR bola 6. marca 2015 prevedená na spoločnosť Ilva.
- (41) Podľa spoločnej tlačovej správy, ktorú spoločnosť CDP a spoločnosť Fintecna vydali 11. marca 2015, sa transakcia uskutočnila „s cieľom vykonať článok 3 ods. 5 zákonného dekrétu č. 1 z 5. januára 2015, ktorá bola 4. marca 2015 s úpravami zmenená na zákon č. 20 (dekrét o spoločnosti Ilva)“ ⁽³⁵⁾.

2.2.5. Opatrenie 5: štátna pôžička vo výške 300 miliónov EUR

- (42) Ako sa uvádza v odôvodnení 14, talianske orgány 4. decembra 2015 informovali Komisiu o prijatí zákonného dekrétu č. 191/2015. Okrem ustanovení týkajúcich sa predaja aktív spoločnosti Ilva článok 1 ods. 3 tohto

⁽³⁴⁾ „Allo scopo di definire tempestivamente le pendenze tuttora aperte, il commissario straordinario, entro sessanta giorni dell'entrata in vigore del presente decreto, è autorizzato a sottoscrivere con FINTECNA S.p.A., in qualità di avente causa dell'IRI, un atto convenzionale di liquidazione dell'obbligazione contenuta nell'articolo 17.7 del contratto di cessione dell'ILVA Laminati Piani (oggi ILVA S.p.A.). La liquidazione è determinata nell'importo di 156.000.000 di euro, ha carattere definitivo, non è soggetta ad azione revocatoria e preclude ogni azione concernente il danno ambientale generatosi, relativamente agli stabilimenti produttivi ceduti dall'IRI in sede di privatizzazione dell'ILVA Laminati Piani (oggi ILVA S.p.A.), antecedentemente al 16 marzo 1995. Le somme rinvenienti di detta operazione affluiscono nella contabilità ordinaria del Commissario straordinario.“

⁽³⁵⁾ Tlačová správa je k dispozícii na: http://www.cdp.it/static/upload/com/0000/comunicato-n.-12-del-11-03-2015_fintecna-ilva.pdf.

zákonného dekrétu umožnil štátu poskytnúť spoločnosti Ilva prostredníctvom ministerskej vyhlášky pôžičku vo výške 300 miliónov EUR s ročnou úrokovou sadzbou zodpovedajúcou šesťmesačnej sadzbe EURIBOR zvýšenej o 300 bazických bodov na podporu naliehavých potrieb likvidity spoločnosti Ilva. Podľa zákonného dekrétu mala byť pôžička splatená nadobúdateľom aktív spoločnosti Ilva, a to 60 dní po vyhlásení príslušného vnútroštátneho súdu o ukončení činnosti spoločnosti Ilva podľa článku 73 zákonného dekrétu č. 270/99 po konečnom odpredaji aktív spoločnosti.

- (43) Ministerská vyhláška, ktorou sa poskytla pôžička spoločnosti Ilva, bola prijatá 15. decembra 2015 a suma bola vyplatená 23. decembra 2015. V ministerskej vyhláške sa uvádzalo, že pôžička bola poskytnutá mimoriadnej správe spoločnosti Ilva.
- (44) Talianska vláda prijala 9. júna 2016 zákonný dekrét č. 98/2016, ktorým sa mení zákonný dekrét č. 191/2015. Podľa článku 1 ods. 1 písm. a) zákonného dekrétu bol záväzok splatiť pôžičku vo výške 300 miliónov EUR prevedený od nadobúdateľa aktív spoločnosti Ilva na samotnú spoločnosť Ilva. Zákonný dekrét bol 1. augusta 2016 s úpravami zmenený na zákon č. 151/2016 ⁽³⁶⁾.
- (45) Talianska vláda prijala 29. decembra 2016 zákonný dekrét č. 243/2016, ktorý bol 27. februára 2017 s úpravami zmenený na zákon č. 18/2017 ⁽³⁷⁾. Článkom 1 ods. 1 písm. b) zákonného dekrétu sa predĺžilo trvanie mimoriadnej správy spoločnosti Ilva na obdobie po dátume dokončenia prevodu aktív, aby mimoriadni komisári spoločnosti Ilva mohli určiť a vykonať ďalšie opatrenia týkajúce sa sanácie oblastí, ktoré nadobúdateľ neprebral. V dôsledku toho bolo prijatie vyhlášky o ukončení činnosti spoločnosti Ilva podľa článku 73 legislatívnej vyhlášky č. 270/99 odložené na budúci dátum úplného dokončenia uvedených sanačných činností. S cieľom zabrániť odloženiu konečného termínu splatenia pôžičky vo výške 300 miliónov EUR sa článkom 1 ods. 1 písm. a) zákonného dekrétu zmenil dátum splatenia pôžičky na 60 dní po konečnom odpredaji aktív spoločnosti Ilva, čím sa tento dátum oddelil od dátumu v dekréte o ukončení činnosti spoločnosti Ilva.

2.3. Dôvody na začatie formálneho vyšetrovacieho konania

- (46) Po predbežnom vyšetrovaní opísanom v odôvodnení 1 Komisia vzniesla pochybnosti o súlade podporných opatrení s pravidlami štátnej pomoci Únie. Komisia v predbežnom stanovisku uviedla, že opatrenia podľa všetkého predstavovali štátnu pomoc, pričom neexistujú dôvody, na základe ktorých by sa táto pomoc mohla vyhlásiť za zlučiteľnú s vnútorným trhom.

2.3.1. Klasifikácia štátnej pomoci

- (47) V rozhodnutí o začatí konania Komisia predbežne usúdila, že všetky opatrenia, ktoré sú predmetom hĺbkového vyšetrovania, majú potenciál narušiť hospodársku súťaž a ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi vzhľadom na prítomnosť konkurentov na trhoch s oceľou, na ktorých spoločnosť Ilva pôsobí, a úrovne obchodu s oceľovými výrobkami v rámci Únie, ku ktorému spoločnosť Ilva prispieva.
- (48) Predbežné hodnotenie Komisie týkajúce sa ostatných kritérií štátnej pomoci (pripísateľnosť štátu, štátne zdroje, selektívnosť a hospodárska výhoda) je podľa jednotlivých opatrení zhrnuté v oddieloch 2.3.1.1 až 2.3.1.5.

2.3.1.1. Opatrenie 1

- (49) Pokiaľ ide o pripísateľnosť opatrenia 1 štátu, v rozhodnutí o začatí konania Komisia predbežne dospela k záveru, že rozhodnutie o prevoze aktív rodiny Riva na spoločnosť Ilva prostredníctvom upísania dlhopisov je pripísateľné talianskej vláde, ktorá toto ustanovenie zahrnula do zákonného dekrétu č. 1/2015. Komisia takisto predbežne usúdila, že *Fondo Unico di Giustizia*, ktorý mal vykonať toto rozhodnutie (prostredníctvom spoločnosti Equitalia), by konal na základe pokynov justičného orgánu, ktorý je orgánom daného štátu, a preto je viazaný povinnosťou lojálnej spolupráce ⁽³⁸⁾.

⁽³⁶⁾ Znenie zákonného dekrétu, ktorý bol zmenený na zákon, je k dispozícii na: <http://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legge:2016-06-09;98!vig=>.

⁽³⁷⁾ Znenie zákonného dekrétu, ktorý bol zmenený na zákon, je k dispozícii na: <http://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legge:2016-12-29;243!vig=>.

⁽³⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 11. septembra 2014, Komisia/Nemecko, C-527/12, ECLI:EU:C:2014:2193, bod 56. Pozri aj rozsudok Súdneho dvora z 18. júla 2007, Ministero dell'Industria, del Commercio e dell'Artigianato/Lucchini SpA, C-119/05, ECLI:EU:C:2007:434, bod 59.

- (50) Na základe skutočností zistených v čase rozhodnutia o začatí konania Komisia dospela k predbežnému záveru, že opatrenie 1 zahŕňa štátne zdroje v dôsledku skutočnosti, že aktíva rodiny Riva sa počas ich úschovy vo fonde *Fondo Unico di Giustizia* musia považovať za majetok pod kontrolou štátu. Komisia navyše nemohla vylúčiť, že štát (prostredníctvom fondu *Fondo Unico di Giustizia*) by sa investovaním aktív rodiny Riva do rizikových dlhopisov spoločnosti Ilva bez primeranej odmeny vzdal možných príjmov, namiesto toho, aby sa sústredil na bankové vklady alebo štátne dlhopisy, ktoré by mohli zaručiť bezpečný výnos.
- (51) Podľa rozhodnutia Komisie o začatí konania poskytnutie selektívnej hospodárskej výhody vyplýva zo skutočnosti, že na základe odchýlky *ad hoc* od štandardného trestného konania by sa aktíva rodiny Riva poskytli spoločnosti Ilva pred koncom trestného konania, čím by sa spoločnosti poskytla likvidita výmenou za dlhopisy, ktoré sa mali emitovať s neznámou, nie nevyhnutne trhovou mierou výnosnosti.

2.3.1.2. Opatrenie 2

- (52) Napriek tomu, že súkromné banky poskytli pôžičku vo výške 250 miliónov EUR, Komisia predbežne usúdila, že opatrenie je pripísateľné štátu vzhľadom na postupnosť udalostí, t. j. zmenu zákonného dekrétu č. 101/2013 a účasť štátu na rokovaniach spoločnosti Ilva s bankami, ktoré napokon viedli k poskytnutiu tejto pôžičky.
- (53) Predbežný názor Komisie bol taký, že ak by štát alebo iné verejné orgány patrili medzi hlavných veriteľov spoločnosti Ilva, vzhľadom na vyššiu prioritu splácania novovydanej súkromnej pôžičky vo výške 250 miliónov EUR by opatrenie 2 *de facto* znamenalo odpis verejných dlhov⁽³⁹⁾. V takom prípade by opatrenie 2 zahŕňalo štátne zdroje.
- (54) Podľa Komisie napriek všeobecnému zneniu zmeneného zákona sa opatrenie v tomto bode uplatňovalo iba na spoločnosť Ilva, a preto je *de facto* selektívne. Keďže opatrenie spoločnosti Ilva umožnilo uspokojiť jej potreby likvidity, podľa všetkého jej prinieslo výhodu, ktorú by spoločnosť Ilva nemohla získať za bežných trhových podmienok. Komisia preto predbežne usúdila, že opatrenie poskytuje spoločnosti Ilva selektívnu hospodársku výhodu.

2.3.1.3. Opatrenie 3

- (55) Vzhľadom na to, že štátna záruka bola vydaná ministerskou vyhláškou v súlade s ustanoveniami zákonného dekrétu vlády, Komisia dospela k predbežnému záveru, že opatrenie 3 je pripísateľné štátu. Riziko pre štátne zdroje možno vyvodiť zo skutočnosti, že v prípade jeho materializácie sa štátna záruka vypláca zo štátneho rozpočtu.
- (56) Pokiaľ ide o existenciu selektívnej hospodárskej výhody, Komisia spochybnila súlad štátnej záruky s trhom. Po prvé, nebolo jasné, či by trhový subjekt súhlasil s poskytnutím akejkoľvek záruky spoločnosti Ilva len dva mesiace po tom, ako nesplatila predchádzajúcu pôžičku. Po druhé, aj za predpokladu, že spoločnosť Ilva mala potenciálny prístup k externým zdrojom financovania a/alebo k externým zárukám, Komisia pochybovala, že poplatok, ktorý si taliansky štát účtoval, by primerane odmeňoval úverové riziko, ktoré štát niesol.

2.3.1.4. Opatrenie 4

- (57) Na základe relevantného súboru ukazovateľov uvedených v judikatúre Súdneho dvora Únie⁽⁴⁰⁾ Komisia predbežne usúdila, že opatrenie 4, ktoré zaviedla spoločnosť Fintecna, je pripísateľné talianskemu štátu. Pokiaľ ide o pôvod príslušných zdrojov, Komisia poznamenala, že spoločnosť Fintecna sa klasifikuje ako verejný podnik. Preto sa jej zdroje považujú za štátne zdroje.
- (58) Pokiaľ ide o existenciu selektívnej hospodárskej výhody, hoci obmedzená záruka zo strany štátu za environmentálne škody dohodnutá v čase, keď spoločnosť bola vo vlastníctve štátu a pred privatizáciou a predajom spoločnosti Ilva rodine Riva, v zásade predstavovala trhový postup a nebola nepripustná, Komisia spochybnila výšku aj načasovanie dohody o urovnaní sporu a položila si otázku, či by sa súkromný subjekt v trhovom hospodárstve v porovnateľnej situácii správal podobne.

⁽³⁹⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 1. decembra 1998, *Ecotrade Srl/Altiforni e Ferriere di Servola SpA (AFS)*, C-200/97, ECLI:EU:C:1998:579 a rozsudok Súdneho dvora zo 17. júna 1999, *Industrie Aeronautiche e Meccaniche Rinaldo Piaggio SpA/International Factors Italia SpA (Ifitalia)*, *Dornier Luftfahrt GmbH a Ministero della Difesa*, C-295/97, ECLI:EU:C:1999:313.

⁽⁴⁰⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. mája 2002, *Francúzsko/Komisia (Stardust)*, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, body 55 a 56. Pozri aj návrhy generálneho advokáta Jacobsa vo veci *Francúzsko/Komisia (Stardust)*, C-482/99, ECLI:EU:C:2001:685, body 65 až 68.

2.3.1.5. Opatrenie 5

- (59) Keďže opatrenie spočíva v poskytnutí pôžičky ministerstvom hospodárskeho rozvoja a ministerstvom hospodárstva a financií zo zdrojov rozpočtu talianskeho štátu, Komisia predbežne usúdila, že je pripísateľné štátu a zahŕňa štátne zdroje.
- (60) Pokiaľ ide o existenciu selektívnej hospodárskej výhody, Komisia si kladie otázku, či by súkromný trhový subjekt vzhľadom na finančné problémy spoločnosti Ilva vôbec súhlasil s poskytnutím pôžičky vo výške 300 miliónov EUR spoločnosti Ilva za rovnakých podmienok ako Taliansko.

2.3.2. Odôvodnenie zlučiteľnosti

- (61) Keďže Komisia nezistila žiadne dôvody, na základe ktorých by štátna pomoc v prospech spoločnosti Ilva mohla byť zlučiteľná s vnútorným trhom, vyzvala Taliansko, aby predložilo takéto dôvody a informovalo Komisiu o príslušnom právnom základe, ak existuje.

2.3.3. Možná hospodárska kontinuita medzi spoločnosťou Ilva a novým subjektom, ktorý nadobudol jej aktíva

- (62) V odôvodnení 107 rozhodnutia o začatí konania Komisia pripomenula, že v prípade hospodárskej kontinuity medzi príjemcom pomoci, ktorú Komisia vyhlási za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, a jej nadobúdateľom, môže byť nadobúdateľ vyzvaný, aby túto pomoc vrátil.
- (63) Konečný rozsah predaja sa stále môže zmeniť v závislosti od výsledku prebiehajúceho preskúmania fúzie uvedeného v odôvodnení 15. Taliansko a organizácia Peacelink predložili svoje pripomienky k otázke hospodárskej kontinuity, resp. prerušenia kontinuity medzi súčasnou spoločnosťou Ilva a nadobúdateľom aktív spoločnosti Ilva. V tomto štádiu by však bolo predčasné, aby Komisia prijala konečné stanovisko, a preto sa táto otázka v tomto rozhodnutí ďalej neposudzuje.

2.3.4. Žiadne námietky proti naliehavým zásahom v oblasti životného prostredia a zdravia

- (64) V odôvodnení 114 rozhodnutia o začatí konania Komisia objasnila, že nebude brániť akýmkoľvek okamžitým krokom, ktoré talianske orgány považujú za potrebné na ochranu zdravia občanov vzhľadom na oficiálne uznanú mimoriadnu situáciu v oblasti životného prostredia a zdravia v Tarente, ktorá je opísaná v odôvodnení 11. Začatím formálneho konania preto nebola dotknutá nijaká verejná podpora na financovanie prác potrebných na sanáciu priestorov spoločnosti Ilva a okolitých oblastí, pokiaľ by takéto práce boli naliehavo potrebné na zvládnutie existujúceho znečistenia a na ochranu verejného zdravia v meste Tarent, až dovtedy, kým sa v súlade s platnými pravidlami spoľahlivo neurčí znečisťovateľ.
- (65) V tejto súvislosti Komisia v odôvodnení 115 rozhodnutia o začatí konania uviedla, že talianske orgány podnikli potrebné kroky na identifikáciu znečisťovateľa. Komisia usúdila, že kým sa čaká na výsledok súdneho konania, taliansky štát konal odôvodnene s cieľom zabezpečiť, aby doteraz nahromadené znečistenie nepoškodilo zdravie občanov a životné prostredie v oblasti Tarentu. Komisia objasnila, že ak by sa v prebiehajúcom súdnom konaní určil znečisťovateľ, mal by v súlade s platnými pravidlami, ktorými sa stanovuje alebo vykonáva zásada „znečisťovateľ platí“, vrátiť sumy, ktoré už štát vynaložil na sanáciu.
- (66) Keďže talianske súdne orgány podnikli primerané kroky na identifikáciu znečisťovateľa a finančnej zodpovednosti vyplývajúcej z jeho činností, toto rozhodnutie nemá vplyv na finančné dôsledky týkajúce sa alokácie nákladov vzniknutých v súvislosti s odstraňovaním existujúceho znečistenia, ktoré štát alebo iné verejné alebo súkromné subjekty a znečisťovateľ (znečisťovatelia) už vynaložili, v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ stanovenou v článku 191 ods. 2 ZFEÚ. Pokiaľ ide o budúce náklady na odstraňovanie znečistenia, Komisia konštatuje, že zo zákona je na environmentálny plán z finančných prostriedkov prevedených súčasnými akcionármi spoločnosti Ilva vyčlenená suma 1,1 miliardy EUR (odôvodnenie 21), ktorú možno pripočítať k akýmkoľvek ďalším investíciám na zlepšenie environmentálnych vlastností závodu v Tarente, ktoré by potenciálny budúci vlastník a správca mohol uskutočniť (pozri odôvodnenia 15 a 63).

3. PRIPOMIENKY TALIANSKA

3.1. Všeobecné pripomienky k účelu opatrení

- (67) Podľa Talianska boli opatrenia prijaté talianskou vládou nevyhnutné na ochranu verejných záujmov a nepatria do pôsobnosti článku 107 ZFEÚ. Taliansko uvádza, že odôvodnenia 114 a 115 rozhodnutia o začatí konania sa týkajú situácií opísaných v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES ⁽⁴¹⁾ a v článku 250 talianskeho environmentálneho zákonníka ⁽⁴²⁾, podľa ktorého musí verejná správa pokračovať v potrebných prácach na odstránenie škôd na životnom prostredí až do identifikácie znečisťovateľa. V súlade s týmito právnymi ustanoveniami boli preto zákonným dekrétom č. 1/2015 a vyhláškou predsedu Rady ministrov (*Decreto del Presidente del Consiglio dei Ministri*) zo 14. marca 2014 o prijatí environmentálneho plánu mimoriadnym komisárom spoločnosti Ilva zverené verejné právomoci, aby v mene štátu vykonali ekologickú sanáciu spoločnosti Ilva.
- (68) Za týchto okolností by sa environmentálne práce v hodnote [...] EUR mali považovať za prípustné podľa odôvodnení 114 a 115 rozhodnutia o začatí konania. Tieto práce zahŕňajú:
- a) sanačné práce (čistenie vôd a znečistených oblastí, nakladanie s odpadom, odstraňovanie azbestu) a práce uvedené v odôvodnenom stanovisku Komisie ⁽⁴³⁾. Celková suma tejto kategórie predstavuje [...] EUR;
 - b) dodatočné práce, ktoré Komisia požaduje v odôvodnenom stanovisku na nápravu porušení smernice 2008/1/ES do 7. januára 2014 a smernice 2010/75/EÚ od toho istého dátumu. Celková suma tejto kategórie predstavuje [...] EUR.
- (69) Talianske orgány poznamenávajú, že celková suma vynaložená na tieto prípustné práce presahuje celkovú sumu opatrení 2, 3 a 4.
- (70) Talianske orgány takisto zdôrazňujú, že postup Komisie v oblasti štátnej pomoci je vnútorne prepojený s paralelným postupom v prípade nesplnenia povinnosti. Komisia v odôvodnenom stanovisku uznáva, že ťažkosti spoločnosti Ilva pri hľadaní finančných zdrojov by mohli oddialiť vykonávanie prác, ktoré sú potrebné na splnenie predpisov jej environmentálneho povolenia v Tarente. V tomto kontexte bolo poskytnutie verejných zdrojov mimoriadnym komisárom spoločnosti Ilva spôsob, ktorý si talianske orgány zvolili, aby zabezpečili splnenie povinností stanovených v odôvodnenom stanovisku a vykonanie potrebných prác. Podľa talianskych orgánov odôvodnenia 114 a 115 rozhodnutia o začatí konania znamenajú, že Komisia nebude mať proti tomuto druhu opatrení námietky.
- (71) Taliansko v neposlednom rade zdôrazňuje sociálno-ekonomický význam závodu v Tarente, ktorý priamo a nepriamo zamestnáva približne 24 % celkovej zamestnanej populácie v provincii Tarent, v regióne, kde sa nezamestnanosť zvýšila z 15,5 % v roku 2013 na 18,5 % v roku 2014.

3.2. Opatrenie 1

3.2.1. Štátne zdroje

- (72) Podľa talianskych orgánov opatrenie 1 nezahŕňa štátne zdroje. Talianske orgány poskytli prvý súbor argumentov pred dosiahnutím dohody o urovaní sporu medzi rodinou Riva a spoločnosťou Ilva uvedenej v odôvodnení 21. Tieto argumenty sú uvedené v odôvodneniach 73 až 77. Po dohode o urovaní sporu talianske orgány doplnili svoje pripomienky ďalšími argumentmi na preukázanie absencie štátnych zdrojov (pozri odôvodnenie 78).
- (73) Po prvé, talianske orgány zastávajú názor, že judikatúra citovaná v rozhodnutí o začatí konania, najmä rozsudok *Doux Élevage* ⁽⁴⁴⁾, bola vypracovaná za úplne odlišných okolností. V tejto súvislosti Taliansko cituje body 208 a 209 rozsudku Všeobecného súdu z 24. septembra 2015 vo veci T-674/11, pričom zdôrazňuje, že prostriedky súkromných osôb možno považovať za štátne zdroje iba vtedy, ak: i) tieto prostriedky dali ich vlastníci

⁽⁴¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES z 21. apríla 2004 o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd (Ú. v. EÚ L 143, 30.4.2004, s. 56), článok 6 ods. 3 a článok 8 ods. 2.

⁽⁴²⁾ Článkom 250 legislatívnej vyhlášky č. 152/2006 sa vykonáva ustanovenie článku 6 ods. 3 smernice 2004/35/ES.

⁽⁴³⁾ Predpisy č. 4, 5, 6 – 16i, 40, 51, 58, 65, 67.

⁽⁴⁴⁾ Rozsudok Súdného dvora z 30. mája 2013, *Doux Élevage SNC a Coopérative agricole UKL-ARREE/Ministère de l'Agriculture, de l'Alimentation, de la Pêche, de la Ruralité et de l'Aménagement du territoire a Comité interprofessionnel de la dinde française (CIDEF)*, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, bod 35.

k dispozícii štátu alebo ii) sa ich vlastníci vzdali, pričom štát ich v rámci výkonu svojich zvrchovaných právomocí prevzal do svojej správy ⁽⁴⁵⁾. Nemožno tvrdiť, že zdroje sú pod verejnou kontrolou, a preto predstavujú štátne zdroje v uvedenom zmysle len na základe toho, že štát prostredníctvom legislatívneho opatrenia vyžaduje, aby tretia strana použila vlastné zdroje určitým spôsobom.

- (74) Podľa Talianska tieto podmienky nie sú splnené v prípade opatrenia 1, pretože suma 1,1 miliardy EUR patrila hlavným akcionárom a bývalým manažérom spoločnosti Ilva. Inými slovami, predmetné právo iba uložilo určité použitie aktív, ktoré vlastnili hlavní akcionári a bývalí manažéri spoločnosti Ilva, nie štát.
- (75) Podľa talianskych orgánov sa opatrenie nepovažuje za vyvlastnenie v prospech štátu. Išlo by jednoducho o uplatnenie všeobecnej zásady právneho štátu z článku 2497 občianskeho zákonníka, v ktorom sa stanovuje zodpovednosť materskej spoločnosti voči akcionárom a veriteľom jej dcérskych spoločností v prípade nesprávneho úradného postupu („*responsabilità patrimoniale dell'impresa-holding*“), ako sa uvádza v súdnej vyhláske z 28. októbra 2014 v tejto veci.
- (76) Okrem toho *Fondo Unico di Giustizia* je len správcom (*custode ex lege*), ktorý je povinný rešpektovať platné právne predpisy (napríklad ministerskú vyhlášku z 30. júla 2009) a pokyny od justičného orgánu. Nemôže prostriedkami voľne disponovať. Príslušná suma sa použije výlučne na obnovu spôsobených environmentálnych škôd v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“.
- (77) Okrem toho pôvodní vlastníci zadržaných aktív neprídu o svoje vlastnícke práva, pretože v prípade zbavenia obvinenia dostanú dlhopisy a príslušné právo na inkasovanie príslušnej hodnoty a úrokov.
- (78) Po podpísaní dohody o urovaní sporu uvedenej v odôvodnení 21 talianske orgány predložili tieto dodatočné argumenty. Prostredníctvom dohody o urovaní sporu členovia rodiny Riva formálne vyjadrili svoj súhlas s tým, že zadržané sumy (ktoré ešte majú vo Švajčiarsku) určite dajú k dispozícii spoločnosti Ilva, a to aj v prípade zbavenia obvinenia. V dôsledku toho boli sumy dobrovoľne prevedené z rodiny Riva na spoločnosť Ilva raz a navždy bez toho, aby nad nimi *Fondo Unico di Giustizia* vykonával akúkoľvek kontrolu.

3.2.2. Vplyv na štátny rozpočet

- (79) Podľa Talianska je na účely určenia existencie štátnej pomoci preukázať dostatočne priamu súvislosť medzi výhodou poskytnutou príjemcovi na jednej strane a znížením štátneho rozpočtu, či dokonca dostatočne konkrétnym ekonomickým rizikom výdavkov zatažujúcich tento rozpočet na druhej strane ⁽⁴⁶⁾. V tejto súvislosti je tvrdenie Komisie v rozhodnutí o začatí konania, že investovaním zadržaných súm do dlhopisov spoločnosti Ilva a nie do štátnych dlhopisov sa štát vzdal možných príjmov, čisto hypotetické a neopodstatnené.
- (80) Po prvé, nie je dôvod domnievať sa, že v alternatívnom scenári by zadržané sumy boli investované do štátnych dlhopisov a nie iba uložené na bankový účet, ktorý vedie *Fondo Unico di Giustizia*.
- (81) Po druhé, Komisia nepreukázala dostatočne priamu súvislosť medzi rozhodnutím neinvestovať zadržané sumy do štátnych dlhopisov a potenciálnym negatívnym vplyvom na štátny rozpočet.
- (82) Talianske orgány preto dospeli k záveru, že opatrenie 1 nemá nijaký negatívny vplyv na štátny rozpočet. Naopak, môže naň mať pozitívny vplyv.

3.2.3. Selektívna výhoda

- (83) Taliansko takisto tvrdí, že spoločnosti Ilva sa neposkytla nijaká selektívna výhoda.

⁽⁴⁵⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 24. septembra 2015, TV2/Danmark/Komisia, T-674/11, ECLI:EU:T:2015:684.

⁽⁴⁶⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 14. januára 2015, The Queen, na návrh Eventech Ltd/Parking Adjudicator, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, bod 34.

- (84) Predmetné sumy majú byť umiestnené na samostatnom účte a vyčlenené na environmentálny plán vrátane prác predpísaných v odôvodnenom stanovisku. Opatrenie sa teda obmedzuje na uplatnenie zásady „znečisťovateľ platí“, keďže zabezpečuje dosiahnutie správnej rovnováhy medzi ústavnými záujmami ochrany zdravia, zamestnanosti a životného prostredia. V skutočnosti je cieľom tohto opatrenia: i) uľahčiť mimoriadnu správu spoločnosti Ilva poskytnutím finančných prostriedkov potrebných na realizáciu prác, ktoré Komisia sama Taliansku nariadila v odôvodnenom stanovisku, a ii) zachovať legitímne práva subjektov podliehajúcich trestnému vyšetrovaniu.
- (85) Vo všeobecnosti nemožno predmetné opatrenie vzhľadom na jeho osobitnú povahu považovať za poskytnutie selektívnej výhody prinajmenšom z dvoch dôvodov. Po prvé, členské štáty sa môžu slobodne rozhodnúť, ako budú riešiť danú situáciu až do skončenia trestného konania (*res controversa*), pričom táto otázka je podľa pravidiel štátnej pomoci mimo kontroly Komisie. Po druhé, predbežné očakávanie výsledku prebiehajúceho trestného konania je všeobecná zásada, ktorá je vlastná veľkej časti európskych právnych systémov, a ako také nemôže samo osebe poskytnúť podniku, ktorý profituje z takéhoto očakávania, selektívnu výhodu.
- (86) Pokiaľ ide o finančné podmienky dlhopisov emitovaných spoločnosťou Ilva, talianske orgány vysvetlili, že dlhopisy sa budú emitovať s priemernou úrokovou sadzbou uplatňovanou na účty vedené v mene fondu *Fondo Unico di Giustizia*, napríklad [...] v roku 2015. Zároveň zdôrazňujú, že pre podniky v ťažkostiach alebo v mimoriadnej správe nie je nezvyčajné emitovať dlhopisy na krytie svojich finančných potrieb.

3.3. Opatrenie 2

3.3.1. Selektívnosť

- (87) Podľa Talianska sa predmetné legislatívne ustanovenie obmedzuje na uplatnenie všeobecnej právnej zásady, ktorá umožňuje, aby sa pôžičky klasifikovali ako vopred odpočítateľné, ak je to potrebné na zachovanie hodnoty podniku a riadenie jeho aktív. Nevýhoda vyplývajúca pre niektorých veriteľov je kompenzovaná zachovaním aktív podniku. Toto legislatívne ustanovenie žiadny iný podnik zatiaľ nevyužil len z toho dôvodu, že bolo zavedené nedávno.

3.3.2. Štátne zdroje a vplyv na štátny rozpočet

- (88) Podľa Talianska opatrenie 2 nezahŕňa štátne zdroje. Predmetným právnym ustanovením nebola príslušnému orgánu udelená „*právomoc riadiť alebo ovplyvňovať správu finančných prostriedkov*“⁽⁴⁷⁾. V tomto prípade talianske orgány nevystupovali vo vzťahu medzi finančnými inštitúciami a spoločnosťou Ilva.
- (89) Okrem toho opatrenie nemá nijaký negatívny vplyv na štátny rozpočet ani v súvislosti so štátnymi pôžičkami spoločnosti Ilva.
- (90) Okrem fiškálnych opatrení musí Komisia preukázať dostatočne priamu súvislosť medzi výhodou poskytnutou príjemcovi pomoci a konkrétnym ekonomickým rizikom výdavkov zafazujúcich štátny rozpočet⁽⁴⁸⁾.
- (91) V tomto prípade súvislosť neexistuje. Po prvé, štát sa nevzdáva nijakých prostriedkov, a to zo žiadneho zdroja (dane, príspevky alebo iné prostriedky), ktoré by spoločnosť Ilva mala platiť štátu. Po druhé, opatrenie neznižuje možnosť, aby štát vymáhal svoje pôžičky, ani neznevýhodňuje štátne pôžičky viac ako iné pôžičky. Naopak, vďaka ochrane aktív spoločnosti Ilva mali z opatrenia prínos všetci veritelia vrátane štátu, ktorí z týchto aktív uspokojia svoje pohľadávky.
- (92) Okrem toho v rozsudku vo veci *Piaggio* Súdny dvor usúdil, že potenciálny vplyv na verejných veriteľov nie je podstatným aspektom, ale skôr ukazovateľom, ktorý má okrem iného preukázať existenciu selektívnej výhody financovanej zo štátnych zdrojov⁽⁴⁹⁾. V tomto rozsudku sa takisto vyžaduje, aby Komisia preukázala, že štát alebo verejné subjekty patria medzi hlavných veriteľov podniku v ťažkostiach, čo podľa Talianska v tomto prípade neplatí. Taliansko v neposlednom rade zdôrazňuje, že sporné opatrenie sa v predjednávanej veci

⁽⁴⁷⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 30. mája 2013, *Doux Élevage SNC a Coopérative agricole UKL-ARREE/Ministère de l'Agriculture, de l'Alimentation, de la Pêche, de la Ruralité et de l'Aménagement du territoire a Comité interprofessionnel de la dinde française (CIDEF)*, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, bod 38.

⁽⁴⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 19. marca 2013, *Bouygues SA a Bouygues Télécom SA/Komisia*, C-399/10 P a C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175, bod 109.

⁽⁴⁹⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 17. júna 1999, *Industrie Aeronautiche e Meccaniche Rinaldo Piaggio SpA/International Factors Italia SpA (Ifitalia)*, *Dornier Luftfahrt GmbH a Ministero della Difesa*, C-295/97, ECLI:EU:C:1999:313.

obmedzuje na uplatnenie všeobecnej zásady talianskeho práva zakotvenej v článku 111 zákona o platobnej neschopnosti („*legge fallimentare*“, *Regio decreto* č. 267 zo 16. marca 1942), ktorá sa uvádza aj v iných ustanoveniach, napríklad v článkoch 182c a 182d, ktoré priznávajú bežným sudcom právomoc uznať určité pôžičky za vopred odpočítateľné, najmä ak sú takéto pôžičky nevyhnutné na pokračovanie činností spoločnosti a zabezpečujú lepšie služby veriteľom.

3.3.3. Hospodárska výhoda

- (93) Talianske orgány zastávajú názor, že podmienky pôžičky zodpovedajú bežným trhovým podmienkam pre pôžičku poskytnutú s nízkym kolaterálom. Pôžička poskytnutá finančnými inštitúciami má ročnú úrokovú sadzbu zodpovedajúcu trojmesačnej sadzbe EURIBOR zvýšenej o [...] základných bodov. Platnosť pôžičky trvá od 11. septembra 2014 do 28. februára 2015. V zmluve sa stanovujú všetky bežné podmienky. Keďže spoločnosť Ilva medzitým vstúpila do mimoriadnej správy, počas ktorej veritelia nemajú nárok na vymáhanie svojich pohľadávok, pôžička nebola po uplynutí platnosti splatená. Počas mimoriadnej správy musia byť všetky dlhy splatené podľa platných pravidiel.
- (94) Pokiaľ ide o otázku, či poskytnutie pôžičky bolo umožnené poskytnutím možnosti uznať pôžičku za vopred odpočítateľnú, talianske orgány tvrdia, že pôžičku možno uznať za vopred odpočítateľnú až po tom, ako príslušný vnútroštátny súd overí, že pôžička spĺňa všetky podmienky podľa článku 12 ods. 5 zákonného dekrétu č. 101/2013 v súlade s postupom na doplnenie zoznamu veriteľov (*accertamento del passivo*). Z tohto dôvodu bola v čase poskytnutia pôžičky možnosť klasifikovať túto pôžičku ako vopred odpočítateľnú len hypotetická.

3.4. Opatrenie 3

- (95) Talianske orgány v prvom rade konštatujú, že zaručená pôžička je podľa zákona výlučne vyčlenená na investície, ktoré sú súčasťou environmentálneho plánu. Je teda reakciou na obavy, ktoré Komisia vyjadrila v odôvodnenom stanovisku.

3.4.1. Štátne zdroje a hospodárska výhoda

- (96) Podľa talianskych orgánov použitie štátnych zdrojov nevyplýva zo skutočnosti, že štátne záruky ohrozujú štátne zdroje v prípade, že sa požaduje ich splatenie. Štátne zdroje sú naopak ovplyvnené len vtedy, ak potenciálna strata pre štát nie je primerane kompenzovaná.
- (97) V tejto súvislosti sa talianske orgány domnievajú, že poplatok za záruku vo výške 3,12 % je trhovo orientovaný, a to z niekoľkých dôvodov.
- (98) Po prvé, talianske orgány nechali vypracovať odbornú štúdiu (ďalej len „stanovisko [...]“) s cieľom určiť tento poplatok. Stanovisko [...] sa opiera o metodiku stanovenú v súlade s bodom 3.2 písm. d) oznámenia Komisie o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc vo forme záruk (ďalej len „oznámenie o zárukách“) ⁽⁵⁰⁾:
- a) úverové riziko dlžníka bolo analyzované prostredníctvom modelu, ktorý umožňuje priradiť úverovú bonitu na základe dostupných informácií;
 - b) so zreteľom na túto úverovú bonitu sa vykonala porovnávací analýza s cieľom vybrať primeraný rozsah trhových hodnôt pre poplatok za záruku na základe rôznych metodík používaných v medzinárodnej praxi;
 - c) získané výsledky boli ďalej potvrdené ďalšími hodnotiacimi kritériami;
 - d) výsledkom bola šesťmesačná sadzba EURIBOR zvýšená o rozmedzie 2,5 až 3,12 %;
 - e) z tohto rozmedzia sa vybrala najvyššia percentuálna hodnota.
- (99) Po druhé, poplatok za záruku a úroková sadzba pôžičky, ktorú spoločnosť Ilva zaplatila, všeobecne patria do rozmedzia uvedeného v odôvodnení 90 rozhodnutia o začatí konania (t. j. že marža pôžičky poskytnutej technicky platobne neschopnej spoločnosti s ratingom nižším ako CCC by bola medzi 400 a 1 000 základných bodov). V tejto súvislosti by sa pri posudzovaní súvisiaceho úverového rizika mala do úvahy zobrať klasifikácia zaručenej pôžičky ako vopred odpočítateľnej.

⁽⁵⁰⁾ Oznámenie Komisie o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc vo forme záruk (Ú. v. EÚ C 155, 20.6.2008, s. 10).

- (100) Po tretie, riziko štátu sa musí posudzovať na základe cieľov štátu týkajúcich sa celkovej ziskovosti. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že opatrenie bolo vyčlenené na výdavky potrebné na splnenie environmentálnych povinností talianskeho štátu vyplývajúcich z odôvodneného stanoviska Komisie. Zásada súkromného investora v trhovom hospodárstve by sa preto mala posudzovať komplexne na základe všetkých úvah, ktoré sú pre štát relevantné, vrátane skutočnosti, že konečné zaťaženie štátnych zdrojov by bolo nižšie, keby sa environmentálne investície realizovali v rámci opatrenia 3 ⁽⁵¹⁾.
- (101) Možno zhrnúť, že podľa Talianska: i) sa záruka odmeňuje za trhových podmienok a ii) riziko, ktoré štát prevzal ako ručiteľ, je z hospodárskeho hľadiska racionálne a zodpovedajúce cieľom štátu týkajúcim sa celkovej ziskovosti.
- (102) Taliansko takisto zdôrazňuje, že nie je nezvyčajné, aby úverové inštitúcie, ktoré sa už stretli so spoločnosťou, proti ktorej bolo začaté insolvenčné konanie, poskytli tejto spoločnosti dodatočné vopred odpočítateľné dočasné financovanie, a to dokonca aj v prípadoch, keď takéto financovanie nie je kryté žiadnou štátnou zárukou. Správanie bánk Intesa Sanpaolo a Banco Popolare v súvislosti s opatrením 3 preto nie je nezvyčajné. Tieto banky, ako aj ostatné banky, ktoré už boli vo vzťahu so spoločnosťou Ilva, udržiavali otvorené úverové linky v prospech spoločnosti Ilva, a to napriek chýbajúcim štátnym zárukám na tieto úverové linky.

3.5. Opatrenie 4

- (103) Talianske orgány zdôrazňujú, že právne ustanovenie v článku 3 ods. 5 zákona č. 1/2015 neuložilo podnikom povinnosť dospieť k dohode, keďže malo iba procedurálnu povahu a umožnilo mimoriadnym komisárom spoločnosti Ilva využiť finančné prostriedky z vyrovnania v rámci mimoriadneho správneho postupu. Spoločnosti Ilva a Fintecna uzavreli dohodu slobodne a dobrovoľne.

3.5.1. Zásada súkromného subjektu v trhovom hospodárstve

- (104) Talianske orgány zopakovali, že podľa ich názoru spoločnosť Fintecna, ktorá je vo vlastníctve štátu, vo všeobecnosti funguje ako každý iný súkromný subjekt v trhovom hospodárstve ⁽⁵²⁾. Tento názor potvrdzuje aj samotné rozhodnutie o začatí konania, v ktorom sa podľa talianskych orgánov uvádza, že zmluvné ustanovenie z roku 1996 bolo záväzkom, aký by súkromný predajca prijal, a že suma zaplatená spoločnosťou Fintecna zodpovedala racionálnemu rozhodnutiu súkromného investora ⁽⁵³⁾.
- (105) V rozhodnutí o začatí konania sa však podľa všetkého spochybnilo, či by súkromný subjekt pred splnením svojej povinnosti čakal na pokročilejšiu fázu reštrukturalizácie spoločnosti Ilva. Talianske orgány zastávajú názor, že transakcia predstavuje len splnenie zmluvnej povinnosti týkajúcej sa environmentálnych škôd. Finančná záťaž spoločnosti Fintecna preto neposkytuje dotknutým podnikom osobitnú výhodu, ako sa vymedzuje v rozsudkoch Súdneho dvora vo veciach *Sloman Neptun* ⁽⁵⁴⁾ a *Ecotrade* ⁽⁵⁵⁾.
- (106) Talianske orgány pripomínajú, že konečné rozhodnutie spoločnosti Fintecna pristúpiť k dohode o urovnaní sporu bolo prijaté 4. marca 2015 po podrobnom preskúmaní stanovísk a správ odborníkov. Uzavretím dohody o urovnaní sporu spoločnosť Fintecna ukončila akúkoľvek právnu zodpovednosť, ktorá by v budúcnosti mohla viesť k ešte vyšším nákladom na náhradu škody. Alternatívne správanie uvedené v odôvodnení 96 rozhodnutia o začatí konania (t. j. neplatenie alebo odloženie platby v situáciách, keď dochádzalo k zmenám vo vedení spoločnosti Ilva) by predstavovalo oportunistický a riskantný postoj, ktorý by nebol zlučiteľný s postojom súkromného subjektu v trhovom hospodárstve, ako ho vymedzuje Súdny dvor ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵¹⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 5. júna 2012, Komisia/Électricité de France (EDF), C-124/10 P, ECLI:EU:C:2012:318, body 86 až 87.

⁽⁵²⁾ Rozhodnutie Komisie zo 7. júna 2005 vo veci C2/2005 Alitalia – Plán priemyselnej reštrukturalizácie, odôvodnenia 207 a 217 až 218.

⁽⁵³⁾ Odôvodnenia 93 a 94 rozhodnutia o začatí konania.

⁽⁵⁴⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 17. marca 1993, Firma Sloman Neptun Schiffahrts AG/Seebetriebsrat Bodo Ziesemer der Sloman Neptun Schiffahrts AG, C-72/91, ECLI:EU:C:1993:97, bod 21.

⁽⁵⁵⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 1. decembra 1998, Ecotrade Srl/Altiforni e Ferriere di Servola SpA (AFS), C-200/97, ECLI:EU:C:1998:579, bod 36.

⁽⁵⁶⁾ Pozri okrem iného rozsudok Súdneho dvora z 19. marca 2013, Bouygues SA a Bouygues Télécom SA/Komisia, v spojených veciach C-399/10 P a C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175.

3.6. Opatrenie 5

3.6.1. Selektívna hospodárska výhoda

- (107) Talianske orgány zastávajú názor, že podmienky pôžičky zodpovedajú bežným trhovým podmienkam. Pôžička od štátu je úročená ročnou úrokovou sadzbou zodpovedajúcou šesťmesačnej sadzbe EURIBOR zvýšenej o 300 základných bodov. Jeden pracovný deň pred poskytnutím pôžičky bol šesťmesačný EURIBOR na úrovni – 0,04 %. Úroková sadzba preto bola stanovená na 2,96 %.
- (108) Taliansko tvrdí, že táto sadzba je v súlade so stanoviskom [...] vypracovaným na účely poskytnutia opatrenia 3 (pozri odôvodnenie 98). Zo stanoviska [...] vyplýva, že úroková sadzba v rozmedzí od 2,50 % do 3,12 % by zodpovedala trhovým podmienkam. Vzhľadom na absenciu významných zmien situácie spoločnosti Ilva medzi poskytnutím opatrenia 3 a poskytnutím opatrenia 5 (apríl 2015 a december 2015) sa talianske orgány domnievajú, že stanovisko [...] možno použiť aj na posúdenie zlučiteľnosti opatrenia 5 s trhom.
- (109) Okrem toho Taliansko zdôrazňuje, že pôžička je vopred odpočítateľná, čo je ďalšia dôležitá skutočnosť, ktorú by Komisia pri posudzovaní súvisiaceho úverového rizika mala zohľadniť.
- (110) Taliansko navyše tvrdí, že opatrenie 5 slúži na uľahčenie procesu predaja spoločnosti Ilva a medzičasom zaručuje operácie spôsobom, ktorý je v súlade s požiadavkami ochrany životného prostredia, zdravia a zamestnanosti.
- (111) Taliansko takisto pripomína, že 9. júna 2016 sa zákonným dekrétom č. 98/2016 zmenil záväzok splatiť pôžičku, pričom sa previedol od nadobúdateľa aktív spoločnosti Ilva na samotnú spoločnosť Ilva. Okrem toho v dôsledku zmien v procese predaja a s cieľom zabrániť odloženiu konečného termínu splatenia pôžičky po konečnom odpredaji aktív spoločnosti Ilva sa článkom 1 ods. 1 písm. a) zákonného dekrétu č. 243/2016 zmenil dátum splatenia pôžičky na 60 dní po konečnom odpredaji aktív spoločnosti Ilva, čím sa tento dátum oddelil od dátumu vo vyhláske o ukončení činnosti spoločnosti Ilva.

4. PRIPOMIENKY ZAJAINTERESOVANÝCH STRÁN

4.1. Pripomienky spoločnosti Ilva

- (112) Spoločnosť Ilva informovala Komisiu, že plne súhlasí s pripomienkami predloženými talianskymi orgánmi, ktoré sú zhrnuté v oddiele 3 tohto rozhodnutia.

4.2. Pripomienky organizácie Peacelink

- (113) Peacelink je talianska mimovládna organizácia, ktorej cieľom je poskytovať občanom transparentné informácie o rôznych témach, ako sú napríklad vojenské alebo environmentálne konflikty.
- (114) Organizácia Peacelink sa domnieva, že pochybnosti, ktoré Komisia vyjadrila vo svojom rozhodnutí o začatí konania, sú plne opodstatnené. Pokiaľ ide o opatrenie 1, organizácia tvrdí, že očakávané vyplatenie súdne zadržaných súm by viedlo k tomu, že štát by musel znášať riziko výsledku súdneho konania. Žiadny súkromný subjekt by takéto riziko nepodstupoval. Pokiaľ ide o opatrenie 2, organizácia Peacelink zastáva názor, že žiadny trhoví subjekt by spoločnosti Ilva neposkytol pôžičku bez zásahu štátu. Tento zásah navyše predstavuje riziko pre štátne zdroje, pretože ovplyvňuje poradie splácania verejných pôžičiek. Pokiaľ ide o opatrenie 3, organizácia Peacelink sa domnieva, že žiadny veriteľ na trhu by neposkytol pôžičku za podmienok, ktoré boli ponúknuté spoločnosti Ilva. Pokiaľ ide o opatrenie 4, organizácia Peacelink sa domnieva, že štátna pomoc existovala, pretože spoločnosť Fintecna súhlasila s vyrovnaním svojho nároku len z dôvodu ustanovení uvedených v zákonnom dekréte č. 1/2015. Navyše skutočnosť, že spoločnosť Fintecna je vo verejnom vlastníctve, vyvoláva pochybnosti o jej schopnosti konať ako súkromný subjekt.
- (115) Organizácia Peacelink zároveň požiadala Komisiu, aby rozšírila rozsah svojho hĺbkového vyšetrovania na verejnú podporu stanovenú zákonným dekrétom č. 191/2015 vo forme pôžičky vo výške 300 miliónov EUR, ako aj na ďalšiu pôžičku vo výške 800 miliónov EUR.
- (116) Organizácia Peacelink takisto predložila pripomienky k environmentálnym aspektom spoločnosti Ilva, ktoré nie sú relevantné pre súčasný postup vo veci štátnej pomoci.

4.3. Pripomienky združenia WF Stahl

- (117) WV Stahl je obchodné združenie oceliarskeho priemyslu v Nemecku. Sídli v Düsseldorfe.

- (118) Združenie WV Stahl súhlasí s pochybnosťami, ktoré Komisia vyjadrila vo svojom rozhodnutí o začatí konania. Pokiaľ ide o opatrenie 1, združenie WV Stahl sa domnieva, že preddavok na sumy zadržané v súdnom konaní by spoločnosti Ilva priniesol hospodársku výhodu. Pokiaľ ide o opatrenie 2, domnieva sa, že klasifikácia pôžičky ako vopred odpočítateľnej funguje ako forma záruky, a preto je ukazovateľom neoprávnenej pomoci. Prítomnosť štátnej pomoci v opatrení 3 je podľa združenia evidentná. Pokiaľ ide o opatrenie 4, združenie WV Stahl vysvetľuje, že súkromný subjekt v trhovom hospodárstve by na takúto dohodu nepristúpil.
- (119) Združenie WV Stahl upozornilo Komisiu na potenciálne poskytnutie dodatočnej štátnej podpory vo forme dvoch pôžičiek vo výške 300 miliónov EUR a 800 miliónov EUR. Komisiu žiada, aby zabezpečila, že spoločnosti Ilva nebude poskytnutá žiadna ďalšia verejná podpora. Predovšetkým všetky štátne výdavky na opatrenia, ktoré sú naliehavo potrebné na odstránenie existujúceho znečistenia a na zaručenie verejného zdravia v Tarente, by mali byť naďalej v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ a nemalo by byť možné ich použiť na modernizáciu oceliarní spoločnosti Ilva.
- (120) Združenie WV Stahl v neposlednom rade žiada Komisiu, aby zabezpečila rýchle vrátenie akejkoľvek pomoci, ktorá by mohla byť v dôsledku hĺbkového vyšetrovania vyhlásená za nezlučiteľnú. Pokiaľ ide o štátnu pomoc vo forme pôžičiek, výška pomoci by sa mala vypočítavať na základe rozdielu medzi úrokovou sadzbou účtovanou štátom a trhovou sadzbou v čase poskytnutia pomoci.

4.4. Pripomienky spoločnosti Riva Fire SpA

- (121) Spoločnosť Riva Fire SpA (ďalej len „Riva Fire“) kontrolovala spoločnosť Ilva od roku 1995, keď ju získala od ústavu IRI, až do 4. júna 2013, keď bol správou oceliarní spoločnosti Ilva poverený vládou vymenovaný komisár v súlade so zákonným dekrétom č. 61/2013.
- (122) Pripomienky spoločnosti Riva Fire majú za cieľ objasniť to, čo spoločnosť Riva Fire považuje za autentickú verziu histórie spoločnosti až do okamihu, keď spoločnosť vstúpila do insolvenčného konania podľa zákonného dekrétu č. 1/2015. Spoločnosť Riva Fire predovšetkým tvrdí, že správa spoločnosti Ilva jej bola neoprávnene odobratá prostredníctvom série opatrení prijatých na základe talianskych súdnych a výkonných právomocí bez toho, aby spoločnosť dostala možnosť hájiť svoje názory v riadnom námietkovom konaní, ktoré by zabezpečilo jej právo na obhajobu.
- (123) Spoločnosť Riva Fire sa nevyjadruje osobitne k žiadnemu z opatrení, ktoré sú predmetom rozhodnutia o začatí konania alebo rozhodnutia o rozšírení konania.
- (124) Poukazuje však na údajný rozpor v skutočnostiach, ktoré predložili talianske orgány. Podľa spoločnosti Riva Fire talianske orgány v súvislosti s vyšetrovaním Komisie vo veci štátnej pomoci na jednej strane tvrdili, že verejné zdroje poskytnuté spoločnosti Ilva nepredstavujú štátnu pomoc, keďže boli určené na sanáciu životného prostredia, zatiaľ čo na druhej strane v súvislosti s postupom Komisie v prípade nesplnenia povinnosti v oblasti životného prostredia tvrdili, že v závodoch spoločnosti Ilva v Tarente neexistuje žiadne environmentálne alebo zdravotné riziko.

4.5. Pripomienky Talianska k pripomienkam zainteresovaných strán

- (125) Komisia zaslala talianskym orgánom pripomienky spoločnosti Riva Fire, organizácie Peacelink, združenia WV Stahl a spoločnosti Ilva.
- (126) Podľa talianskych orgánov sú tieto pripomienky buď všeobecné vo svojej formulácii, alebo irelevantné pre tento postup. Talianske orgány tvrdia, že na všeobecné argumenty uvedené v tomto súbore pripomienok už reagovali v pripomienkach, ktoré predložili v súvislosti s rozhodnutím o začatí konania a rozhodnutím o rozšírení konania.
- (127) Okrem toho talianske orgány považujú stanovisko spoločnosti Riva Fire týkajúce sa zjavného rozporu opísaného v odôvodnení 124 za neopodstatnené. Talianske orgány jednoznačne uznali naliehavosť týkajúcu sa zdravia a životného prostredia v oblasti Tarentu. Tvrdenie o údajných neexistujúcich environmentálnych a zdravotných rizikách v Tarente, na ktoré poukázala spoločnosť Riva Fire, bolo vytrhnuté z kontextu a v nijakom prípade neodráža oficiálny postoj talianskych orgánov.

5. POSÚDENIE POMOCI

5.1. Údajný rozpor medzi konaním vo veci štátnej pomoci a konaním o nesplnení povinnosti vyplývajúcej z právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia

- (128) Talianske orgány vo všeobecnosti tvrdia, že rôzne zásahy štátu v prospech spoločnosti Ilva boli zamerané predovšetkým na riešenie obáv, ktoré Komisia vyjadrila vo svojom odôvodnenom stanovisku. Spoločnosť Riva Fire vo svojich pripomienkach k rozhodnutiu o začatí konania poukazuje na rozpor v tvrdeniach talianskych orgánov v postupe v prípade nesplnenia povinnosti a konaní vo veci štátnej pomoci (pozri odôvodnenie 124 a protiargument Talianska v odôvodnení 127). Podľa Talianska si Komisia protirečí, keď na jednej strane od Talianska vyžaduje rýchle vykonanie prác potrebných na zabezpečenie súladu závodu v Tarente s platnými predpismi v oblasti životného prostredia a na druhej strane bráni tomu, aby talianske orgány tieto práce financovali.
- (129) Komisia tento argument odmieta. V zásade platí, že ukončenie porušovania určitého súboru pravidiel neoprávňuje porušovanie iného súboru pravidiel. V tomto prípade by sa súlad spoločnosti Ilva s platnými predpismi Únie v oblasti životného prostredia nemal zabezpečovať v rozpore s pravidlami Únie o štátnej pomoci poskytnutím verejnej podpory, ktorá nie je k dispozícii pre konkurentov spoločnosti Ilva, ktorí musia takisto dodržiavať predpisy Únie v oblasti životného prostredia bez toho, aby mohli čerpať podobnú neoprávnenú štátnu podporu.
- (130) Talianske orgány navyše tvrdia, že opatrenia verejnej podpory vyčlenené na realizáciu environmentálneho plánu nepatria do pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ, pretože sú určené na nápravu environmentálnych škôd, kým sa neurčí znečisťovateľ, a to v súlade so smernicou 2004/35/ES a článkom 250 talianskeho environmentálneho zákonníka, ako aj s odôvodneniami 114 a 115 rozhodnutia Komisie o začatí konania.
- (131) Komisia sa domnieva, že argumenty talianskych orgánov sú chybné z týchto dôvodov.
- (132) Komisia predbežne pripomína, že na realizáciu environmentálneho plánu boli zákonom vyčlenené len opatrenia 1 a 3.
- (133) Najdôležitejšie však je, že za relevantný sa považuje iba vplyv opatrenia na podnik, nie príčina alebo účel štátneho zásahu ⁽⁵⁷⁾. Keďže relevantný je iba vplyv opatrenia na podnik, akýkoľvek environmentálny alebo iný cieľ, ktorý stojí v pozadí tohto opatrenia, je ako taký irelevantný. Rovnako irelevantné je aj to, či je výhoda pre podnik záväzná v tom, že sa jej podnik nemohol vyhnúť ani ju odmietnuť ⁽⁵⁸⁾.
- (134) Verejné zásahy vykonávané podľa článku 6 ods. 3 smernice 2004/35/ES preto nepatria do pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Článok 107 ods. 1 ZFEÚ sa uplatňuje v obidvoch rôznych scenároch: i) keď ešte znečisťovateľ nebol určený a ii) keď znečisťovateľ bol určený, ale neprijal potrebné nápravné opatrenia. V obidvoch scenároch sa sanačné opatrenia prijaté štátom stávajú štátnou pomocou, ak štát zmierňuje zaťaženie, ktoré by príjemca pomoci, ako je spoločnosť Ilva, musel znášať za bežných okolností, a nesnaží sa od identifikovaného znečisťovateľa vymáhať zdroje, ktoré použil na účely sanácie.
- (135) V tomto prípade rozhodnutie o začatí konania umožňuje iba dočasné pokrytie naliehavých sanačných opatrení zo strany štátu až do okamihu, kým sa neurčí znečisťovateľ, a pod podmienkou, že Taliansko bude od znečisťovateľa požadovať vrátenie nákladov ⁽⁵⁹⁾. Rozhodnutie o začatí konania teda neposkytuje absolútne a bezpodmienečné povolenie použiť štátne finančné prostriedky na splnenie požiadaviek uvedených v odôvodnenom stanovisku a/alebo v environmentálnom pláne spoločnosti Ilva.
- (136) V tejto súvislosti napríklad Komisia poznamenáva, že environmentálny plán, na ktorý Taliansko odkazuje, zahŕňa súbor opatrení, ktoré nemožno klasifikovať ako „naliehavé sanačné opatrenia“, ale skôr ako zásahy zamerané na zlepšenie fungovania spoločnosti Ilva v súlade s environmentálnymi štandardmi platnými pre výrobu ocele, ako sa uvádza v environmentálnom povolení spoločnosti Ilva.

⁽⁵⁷⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 2. júla 1974, Taliansko/Komisia, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, bod 13.

⁽⁵⁸⁾ Rozhodnutie Komisie 2004/339/ES z 15. októbra 2003 o opatreniach Talianska v prospech RAI SpA (Ú. v. EÚ L 119, 23.4.2004, s. 1), odôvodnenie 69; návrhy generálneho advokáta Fennellyho z 26. novembra 1998, Francúzsko/Komisia, C-251/97, ECLI:EU:C:1998:572, bod 26.

⁽⁵⁹⁾ Odôvodnenia 114 a 115 rozhodnutia o začatí konania.

- (137) Najdôležitejšie však je, že keďže relevantné sú len dôsledky štátnych opatrení (a nie ich príčina alebo účel), nemožno tvrdiť, že opatrenia, ktoré ako také predstavujú štátnu pomoc, by prestali byť pomocou len preto, že by sa použili na realizáciu environmentálneho plánu spoločnosti Ilva. Rozhodnutie o začatí konania to neumožňuje (ani nemohlo umožniť).
- (138) Na záver možno zhrnúť, že Taliansko sa nemôže odvolávať na požiadavky predložené v odôvodnenom stanovisku ani na znenie odôvodnení 114 a 115 rozhodnutia Komisie o začatí konania, aby štátne financovanie súčasných operácií spoločnosti Ilva a environmentálnych nákladov nemuselo klasifikovať ako štátnu pomoc.

5.2. Existencia pomoci

- (139) Podľa článku 107 ods. 1 ZFEÚ „pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi“.
- (140) Kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ sú kumulatívne. Na to, aby bolo možné určiť, či dané opatrenie predstavuje pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, preto musia byť splnené všetky tieto podmienky:
- a) príjemca pomoci je podnikom v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, čo znamená, že vykonáva hospodársku činnosť;
 - b) opatrenie je financované zo štátnych zdrojov a je pripísateľné štátu;
 - c) opatrenie poskytuje hospodársku výhodu;
 - d) táto výhoda je selektívna;
 - e) opatrenie naruša alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže a môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.
- (141) Pokiaľ ide o splnenie podmienky, podľa ktorej príjemca musí byť podnikom v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, Súdny dvor dôsledne vymedzuje podniky ako subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť bez ohľadu na ich právne postavenie a spôsob, akým sú financované⁽⁶⁰⁾, pričom každá činnosť spočívajúca v ponúkaní tovaru a služieb na trhu predstavuje hospodársku činnosť⁽⁶¹⁾. Komisia poznamenáva, že spoločnosť Ilva vyrába a predáva oceľ na trhu Únie a v zahraničí, čo sa klasifikuje ako hospodárska činnosť. Komisia preto dospela k záveru, že spoločnosť Ilva je bez ohľadu na jej vlastníctvo alebo štatút mimoriadnej správy podľa talianskeho práva podnikom v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- (142) Komisia musí analyzovať, či príslušné opatrenia narušajú hospodársku súťaž alebo hrozia narušením hospodárskej súťaže a či môžu mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi. Predpokladá sa, že ak pomoc poskytnutá členským štátom posilní postavenie podniku v porovnaní s inými podnikmi, ktoré vystupujú ako konkurenti v obchode v rámci Únie, potom platí, že tieto konkurenčné podniky sú ovplyvnené touto pomocou⁽⁶²⁾. Je teda postačujúce, že príjemca pomoci konkuruje iným podnikom na trhoch otvorených hospodárskej súťaži⁽⁶³⁾. Trhy s uhlíkovou oceľou, na ktorých pôsobí spoločnosť Ilva, podliehajú intenzívnej hospodárskej súťaži a obchodu v rámci Únie⁽⁶⁴⁾ a spoločnosť Ilva predáva svoje výrobky v Taliansku a iných členských štátoch. V dôsledku toho všetky posudzované opatrenia narušajú alebo hrozia narušením hospodárskej súťaže a môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.
- (143) Pokiaľ ide o ostatné kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ a uvedené vyššie v odôvodnení 140 písm. b), c) a d), Komisia bude opatrenia posudzovať jednotlivo.

⁽⁶⁰⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 12. septembra 2000, Pavlov a i., spojené veci C-180/98 až C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, bod 74; rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA a i., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, bod 107.

⁽⁶¹⁾ Pozri rozsudok Súdneho dvora zo 16. júna 1987, Komisia/Taliansko, C-118/85, ECLI:EU:C:1987:283, bod 7; rozsudok Súdneho dvora z 18. júna 1998, Komisia/Taliansko, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, bod 36; rozsudok Súdneho dvora z 12. septembra 2000, Pavlov a i., spojené veci C-180/98 až C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, bod 75.

⁽⁶²⁾ Pozri najmä rozsudok Súdneho dvora zo 17. septembra 1980, Philip Morris/Komisia, C-730/79, ECLI:EU:C:1980:209, bod 11; rozsudok Súdneho dvora z 22. novembra 2001, Ferring, C-53/00, ECLI:EU:C:2001:627, bod 21; rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 2004, Taliansko/Komisia, C-372/97, ECLI:EU:C:2004:234, bod 44.

⁽⁶³⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 30. apríla 1998, Het Vlaamse Gewest/Komisia, T-214/95, ECLI:EU:T:1998:77.

⁽⁶⁴⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie z 2. júna 2006 týkajúce sa fúzie Mittal/Arceleor (M.4137), v ktorom Komisia usúdila, že relevantné geografické vymedzenie trhov s uhlíkovou oceľou zodpovedá prinajmenším EHP.

5.2.1. Opatrenie 1

- (144) Ako bolo vysvetlené v odôvodnení 21, 24. mája 2017 rodina Riva a spoločnosť Ilva uzavreli dohodu o urovnaní sporu, ktorou sa vyriešil pretrvávajúci spor medzi mimoriadnou správou spoločnosti Ilva a členmi rodiny Riva.
- (145) Dohoda o urovnaní sporu je čisto dohodou medzi súkromnými stranami, a to medzi určitými členmi rodiny Riva, ktorí vystupujú ako akcionári spoločnosti Ilva, a súčasným vedením spoločnosti Ilva v mimoriadnej správe. [...] Spoločnosť Ilva nie je účastníkom tohto trestného konania. Sumy, ktoré majú byť prevedené na spoločnosť Ilva podľa dohody o urovnaní sporu, zahŕňajú: i) aktíva rodiny Riva, ktoré rodina Riva vedie na svojich účtoch v zahraničných bankách, ktoré majú byť definitívne poskytnuté k dispozícii spoločnosti Ilva v právnej forme stanovenej v článku 3 ods. 1 zákonného dekrétu č. 1/2015, t. j. vo forme dlhopisov, ktoré má *Fondo Unico di Giustizia* upísať bez toho, aby boli dlhopisy vrátené členom rodiny Riva, a to ani v prípade, že budú zbavení obvinenia; a ii) ďalšiu sumu vo výške 145 miliónov EUR.
- (146) V porovnaní so situáciou v čase rozhodnutia o začatí konania táto dohoda o urovnaní sporu predstavuje novú skutočnosť, ktorá sa musí zohľadniť pri konečnom posúdení opatrenia 1 Komisiou, najmä pokiaľ ide o prípadnú výhodu poskytnutú spoločnosti Ilva a pripísateľnosť opatrenia štátu.
- (147) V tejto súvislosti sa nespochybňuje, že so zámerom previesť aktíva rodiny Riva na spoločnosť Ilva pred koncom trestného konania pôvodne prišli talianske orgány, ako sa to vysvetľuje v rozhodnutí o začatí konania. Je však pravda, že napriek ustanoveniam zákonného dekrétu č. 1/2015 a následného dekrétu *Decreto di Trasferimento* sa prevod aktív rodiny Riva neuskutočnil v dôsledku pretrvávajúceho nesúhlasu švajčiarskeho súdu s vykonaním príkazu bez predchádzajúceho súhlasu predpokladaných vlastníkov aktív – členov rodiny Riva. Situácia sa vyriešila, až keď sa členovia rodiny Riva rozhodli prostredníctvom čisto súkromnej dohody o urovnaní sporu previesť aktíva pod svojou kontrolou na spoločnosť Ilva⁽⁶⁵⁾. Takisto je pravda, že rozsah dohody o urovnaní sporu sa úplne nezhoduje s celou štruktúrou, ktorú talianske orgány navrhovali v zákonom dekréte č. 1/2015: po prvé, sumy prevedené na spoločnosť Ilva sú v skutočnosti vyššie, ako sa stanovuje v tomto zákonom dekréte, a po druhé, rodine Riva boli výmenou za prevod týchto súm poskytnuté významné protihodnoty.
- (148) Existencia tejto súkromnej dohody o urovnaní a skutočnosť, že situácia sa vyriešila až po dosiahnutí tejto dohody, predstavuje dôkaz, že rozhodnutie o prevode aktív rodiny Riva na spoločnosť Ilva bolo v konečnom dôsledku i) súčasťou širšej dohody, ktorá zosúladiť súkromné záujmy rodiny Riva aj spoločnosti Ilva, a ii) v rukách rodiny Riva a spoločnosti Ilva (nie štátu). Túto skutočnosť je potrebné zohľadniť pri určovaní toho, či počiatočné pochybnosti Komisie, že transakcia by spoločnosti Ilva poskytla hospodársku výhodu a mohla by byť pripísateľná štátu, naďalej pretrvávajú.
- (149) Pokiaľ ide o pripísateľnosť prevodu aktív rodiny Riva spoločnosti Ilva štátu, Komisia konštatuje, že tento prevod sa uskutočnil v rámci širšej dohody, o ktorej rozhodli rodina Riva a spoločnosť Ilva. Ani v tomto prípade sa nespochybňuje, že so zámerom previesť aktíva rodiny Riva na spoločnosť Ilva pred ukončením trestného konania pôvodne prišli talianske orgány. Konečné rozhodnutie však prijala rodina Riva prostredníctvom dohody o urovnaní sporu, pri vykonávaní ktorej listom autorizovala zahraničné banky, aby uvoľnili prostriedky, čím umožnila ich skutočný prevod na spoločnosť Ilva. Základom prevodu aktív rodiny Riva na spoločnosť Ilva je teda súkromná dohoda o urovnaní sporu medzi rodinou Riva a spoločnosťou Ilva, ktorá nie je pripísateľná štátu.
- (150) Komisia navyše poznamenáva, že pokiaľ ide o existenciu hospodárskej výhody, nezdá sa, že uzatvorením dohody o urovnaní sporu s rodinou Riva by spoločnosť Ilva získala akúkoľvek výhodu, ktorú by nemohla získať za bežných trhových podmienok. Rodina Riva mala motiváciu začať rokovania o urovnaní, pretože bola vystavená riziku, že by spoločnosti Ilva dlhovala sumu [...] EUR ako náhradu škody za predpokladu, že vnútroštátny sudca by potvrdil všetky tvrdenia spoločnosti Ilva. Na druhej strane spoločnosť Ilva naliehavo potrebovala likviditu, či už na financovanie bežných operácií alebo sanačných opatrení vymedzených v environmentálnom pláne. Spoločnosť Ilva preto súhlasila s tým, že sa zriekne akýchkoľvek budúcich pohľadávok (potenciálne v hodnote až [...] EUR) výmenou za okamžitý prevod približne 1,2 miliardy EUR, z ktorých časť tvorili aktíva rodiny Riva, na ktoré sa vzťahuje zákonný dekrét č. 1/2015. Toto správanie svedčí o skutočnosti, že obozretné subjekty, ktoré

⁽⁶⁵⁾ V tejto súvislosti treba poznamenať, že aktíva spoločnosti Riva zostali na bankových účtoch členov rodiny Riva mimo Talianska až do konečného vykonania dohody o urovnaní sporu v júni 2017.

nechcú ísť do straty, môžu uprednostňovať priateľské riešenie sporu namiesto toho, aby sa po pretrvávajúcom spore obrátili na sudcu alebo rozhodcu. V tomto kontexte nič nenaznačuje, že o dohode o urovnaní sporu, ktorú uzavreli spoločnosť Ilva a rodina Riva, sa nerozhodlo so zreteľom na spoločné záujmy obidvoch súkromných strán. Keďže dohoda o urovnaní sporu sa ako celok uzavrela medzi spoločnosťou Ilva a jej akcionármi za bežných trhových podmienok, a teda neposkytuje spoločnosti Ilva nijakú hospodársku výhodu, ani prevod aktív rodiny Riva, ktorý je súčasťou tohto celkového vyrovnania, neposkytuje spoločnosti Ilva nijakú hospodársku výhodu.

- (151) Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že prevod aktív rodiny Riva na spoločnosť Ilva v právnej forme ustanovenej zákonným dekrétom č. 1/2015 neposkytuje spoločnosti Ilva hospodársku výhodu ani ho nemožno pripísať talianskemu štátu.

5.2.1.1. Záver týkajúci sa opatrenia 1

- (152) Na základe uvedených skutočností Komisia dospela k záveru, že vykonané opatrenie nie je pripísateľné štátu. Keďže kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ sú kumulatívne, Komisia dospela k záveru, že opatrenie 1 nepredstavuje štátnu pomoc.

5.2.2. Opatrenie 2

5.2.2.1. Hospodárska výhoda pochádzajúca zo štátnych zdrojov

- (153) S cieľom posúdiť, či opatrenie 2 poskytuje spoločnosti Ilva hospodársku výhodu, Komisia najskôr analyzovala tvrdenia Talianska uvedené v odôvodnení 87 týkajúce sa regulačnej povahy tohto opatrenia. Podľa Talianska sa predmetné legislatívne ustanovenie obmedzuje na uplatnenie všeobecnej právnej zásady, ktorá umožňuje, aby sa pôžičky klasifikovali ako vopred odpočítateľné, ak je to potrebné na zachovanie hodnoty podniku a riadenie jeho aktív.
- (154) Prijatím opatrenia 2 Taliansko priznalo všetkým spoločnostiam, ktoré sú takmer platobne neschopné, ako napríklad spoločnosť Ilva, a ktoré majú národný strategický význam, možnosť klasifikovať pôžičky ako vopred odpočítateľné, čo je spoločná charakteristika insolvenčného konania. Ide o základnú charakteristiku všeobecného právneho rámca týkajúceho sa platobnej neschopnosti, ktorý sa uplatňuje na všetky platobne neschopné alebo takmer platobne neschopné podniky pôsobiace v Taliansku („*legge fallimentare*“ uvedený vo vyhláske *Regio decreto* č. 267 zo 16. marca 1942), (pozri odôvodnenie 92).
- (155) Komisia sa domnieva, že keďže Taliansko konalo ako verejný regulačný orgán a nie ako investor, neexistujú dôvody, aby sa na opatrenie 2 uplatnilo kritérium súkromného subjektu v trhovom hospodárstve ⁽⁶⁶⁾. Inými slovami, prijatím opatrenia 2 Talianska republika vykonávala svoje verejné regulačné právomoci s cieľom zachovať hodnotu aktív podnikov, ktoré čelia riziku platobnej neschopnosti, a nekonala ako trhovú subjekt. Prostredníctvom opatrenia 2 Taliansko jednostranne stanovilo prioritu veriteľov spoločnosti Ilva, čo je opatrenie, ktoré nie je porovnateľné s úkonmi, ktoré by mohli vykonať súkromné osoby. Iba štát má právomoc podriať všetky existujúce pohľadávky (vrátane starých dlhov) novým, pričom takúto právomoc nemajú ani súkromní veritelia, ani súkromné osoby vo všeobecnosti. Kritérium súkromného subjektu v trhovom hospodárstve preto nie je uplatniteľné na opatrenie 2.
- (156) Keďže nemožno uplatniť kritérium súkromného subjektu v trhovom hospodárstve, rozhodujúce kritérium na určenie existencie výhody v prípade opatrenia 2 nespočíva v tom, či štát maximalizuje výnos alebo minimalizuje stratu štátnych zdrojov použitých v opatrení. Komisia však ešte musí posúdiť, či opatrenie 2 nezahŕňa inú formu výhody vyplývajúcu zo štátnych zdrojov.
- (157) Za týchto okolností nižšia pravdepodobnosť, že štát vymôže dlhy voči niektorým verejným subjektom potom, ako bol nový dlh klasifikovaný ako vopred odpočítateľný, je zrejme len vedľajším účinkom predmetného regulačného opatrenia. Hlavným účelom a účinkom zmeny predmetného zákona nebolo zrieknuť sa dlhu spoločnosti Ilva voči štátu, čím by sa spoločnosti Ilva poskytla výhoda. Okrem toho, ako uviedli talianske orgány, pôžičky možno klasifikovať ako vopred odpočítateľné aj podľa všeobecného zákona o platobnej neschopnosti (odôvodnenie 92) a existujú empirické dôkazy, ktoré svedčia o tom, že v Taliansku sa po prijatí reforiem v roku 2010, ktorými sa progresívne rozšíril rozsah vopred odpočítateľných pôžičiek, zvýšil počet pôžičiek poskytovaných platobne neschopným spoločnostiam, ktoré pod dohľadom súdov uzatvorili s veriteľmi dohodu o vyrovnaní ⁽⁶⁷⁾. Ako potvrdil Súdny dvor, negatívny nepriamy vplyv na štátne príjmy vyplývajúci z regulačných

⁽⁶⁶⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 5. júna 2012, Komisia/EDF, C-124/10 P, ECLI:EU:C:2012:318, body 80 až 81.

⁽⁶⁷⁾ „Finanziamenti Alle Imprese in Crisi E Priorità Nel Rimborso: Gli Effetti Della Prededucibilità Nel Concordato Preventivo“ E. Brodi, L. Casolaro; Bank Of Italy, Occasional Paper 387, september 2017.

opatrení nepredstavuje prevod štátnych zdrojov, ak ide o neoddeliteľnú súčasť opatrenia ⁽⁶⁸⁾. Keďže možný negatívny vplyv na štátne pôžičky voči spoločnosti Ilva je neoddeliteľnou súčasťou skutočnosti, že tieto pôžičky sú v prípade insolvenčného konania v Taliansku vopred odpočítateľné, nemôže byť prostriedkom na poskytnutie osobitnej výhody spoločnosti Ilva zo štátnych zdrojov.

5.2.2.2. Záver týkajúci sa opatrenia 2

- (158) Komisia dospela k záveru, že opatrenie 2 neposkytuje spoločnosti Ilva hospodársku výhodu vyplývajúcu zo štátnych zdrojov. Keďže kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ sú kumulatívne, Komisia dospela k záveru, že opatrenie 2 nepredstavuje štátnu pomoc.

5.2.3. Opatrenie 3

5.2.3.1. Štátne zdroje a pripísateľnosť

- (159) Pokiaľ ide o pripísateľnosť opatrenia štátu, Komisia poznamenáva, že opatrenie spočíva v záruke za pôžičku poskytnutú ministerstvom hospodárstva a financií.
- (160) Keďže pojem členský štát zahŕňa všetky úrovne verejných orgánov bez ohľadu na to, či ide o vnútroštátny, regionálny alebo miestny orgán, Komisia dospela k záveru, že opatrenie je pripísateľné štátu.
- (161) Štátne záruky ohrozujú štátne zdroje, pretože v prípade, že sa požaduje ich splatenie, sa vyplácajú zo štátneho rozpočtu. Z tohto dôvodu a v rozpore s tvrdením talianskych orgánov dokonca aj riadne odmenené štátne záruky zahŕňajú štátne zdroje. Navyše, ako sa uvádza ďalej, Komisia v tomto prípade takisto konštatuje, že vzhľadom na to, že poplatok za záruku účtovaný Talianskom je nižší ako trhové podmienky, taliansky štát sa zároveň zriekol – a stále sa zrieka – zdrojov, ktoré by získal v prípade vyššieho trhového poplatku za záruku. Na základe posúdenia podmienok štátnej záruky vrátane poplatku, ktorý sa za ňu účtuje, možno vylúčiť prítomnosť hospodárskej výhody (ak nezodpovedá trhovým podmienkam), nie však prítomnosť štátnych zdrojov, ktorá nie je spochybiteľná. Komisia preto dospela k záveru, že opatrenie 3 zahŕňa štátne zdroje.

5.2.3.2. Hospodárska výhoda

- (162) Z ustálenej judikatúry vyplýva, že na určenie toho, či štátne opatrenie predstavuje pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, je potrebné okrem iného zistiť, či podnik, ktorý je príjemcom pomoci, získal hospodársku výhodu, ktorú by za bežných trhových podmienok nezískal ⁽⁶⁹⁾.
- (163) Hospodárska výhoda existuje vtedy, keď sa finančná situácia podniku zlepší v dôsledku zásahu štátu za podmienok, ktoré sa líšia od bežných trhových podmienok ⁽⁷⁰⁾. Zásah verejného orgánu však nevyhnutne neposkytuje príjemcovi výhodu a ako taký nepredstavuje pomoc, ak sa uskutočňuje za bežných trhových podmienok. Inými slovami, ak verejný orgán koná tak, ako by za podobných okolností konal obozretný súkromný subjekt v trhovom hospodárstve, nešlo by o štátnu pomoc.
- (164) V tejto súvislosti talianske orgány tvrdia, že poplatok, ktorý talianske orgány účtovali za štátnu záruku, bol stanovený podľa odporúčania odborníka [...] ⁽⁷¹⁾. Odmena rizika, ktoré štát podstupuje, preto podľa nich zodpovedá odmene, ktorú by požadoval obozretný súkromný subjekt v trhovom hospodárstve, a záruka neposkytuje spoločnosti Ilva hospodársku výhodu.
- (165) Zainteresované strany, ktoré predložili pripomienky k opatreniu 3, sa domnievajú, že súkromný subjekt v trhovom hospodárstve by takéto finančné podmienky neprijal. Predovšetkým združenie WV Stahl žiada Komisiu, aby stanovila uplatniteľnú trhovú sadzbu a vymáhala sumu nezlučiteľnej pomoci vo výške rozdielu medzi touto trhovou sadzbou a skutočnou sadzbou, ktorú talianske orgány účtovali spoločnosti Ilva.

⁽⁶⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 13. marca 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, bod 62. Rozsudok Súdneho dvora zo 17. marca 1993, Sloman Neptun Schiffahrts AG, spojené veci C-72/91 a C-73/91, ECLI:EU:C:1993:97, body 20 a 21, pozri aj rozsudok Súdneho dvora zo 7. mája 1998, Viscido a i., spojené veci C-52/97, C-53/97 a C-54/97, ECLI:EU:C:1998:209, body 13 a 14 rozsudok Súdneho dvora z 30. novembra 1993, Kirsammer-Hack, C-189/91, ECLI:EU:C:1993:907, body 17 a 18, týkajúce sa skutočnosti, že neuplatňovanie určitých ustanovení pracovného práva nepredstavuje prevod štátnych zdrojov.

⁽⁶⁹⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 29. júna 1999, DMT, C-256/97, ECLI:EU:C:1999:332, bod 22.

⁽⁷⁰⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 11. júla 1996, SFEI a i., C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, bod 60; rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 1999, Španielsko/Komisia, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, bod 41.

⁽⁷¹⁾ Pozri odôvodnenie 98 tohto rozhodnutia.

- (166) Predbežne by Komisia chcela poukázať na to, že v čase poskytnutia predmetnej štátnej záruky bola spoločnosť Ilva v insolvenčnom konaní. Ako taká sa klasifikovala ako podnik v ťažkostiach v súlade s bodom 20 písm. c) usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (ďalej len „usmernenia na záchranu a reštrukturalizáciu“) ⁽⁷²⁾.
- (167) V oddiele 4.1 oznámenia o zárukách Komisia vysvetľuje, že „pri spoločnostiach, ktoré majú ťažkosti, trhový poskytovateľ záruky, pokiaľ existuje, v čase poskytnutia záruky bude účtovať vysoký poplatok podľa miery očakávanej platobnej neschopnosti. Ak sa pravdepodobnosť, že dlžník nebude schopný pôžičku splatiť, javí ako mimoriadne vysoká, táto trhová sadzba nemusí existovať a vo výnimočných prípadoch sa prvok pomoci v záruke môže ukázať taký vysoký ako suma skutočne krytá touto zárukou“ ⁽⁷³⁾. Tento prístup zároveň zodpovedá prístupu, ktorý prijal Súdny dvor, ktorý rozhodol, že ak štát poskytne záruku na bankovú pôžičku podniku v ťažkostiach „bez primeraného protiplnenia“, záruky sa musia považovať za pomoc rovnajúcu sa výške zaručenej pôžičky ⁽⁷⁴⁾.
- (168) V tomto kontexte Komisia najskôr posúdila, či v danej veci existovali okolnosti, za ktorých je pravdepodobnosť, že dlžník nebude schopný splácať pôžičku, taká vysoká, že celá suma zaručenej pôžičky predstavuje pomoc. Podnik v ťažkostiach je podnik, ktorý má vážne hospodárske a finančné ťažkosti a ktorý bez štátneho zásahu takmer určite v krátkodobom alebo strednodobom horizonte zanikne. Za týchto okolností je pravdepodobné, že žiadny trhový subjekt by takémuto podniku neposkytol pôžičku alebo záruku, takže akákoľvek pôžička alebo záruka zo strany štátu takémuto podniku by mala v zásade predstavovať pomoc rovnajúcu sa plnej sume (zaručenej) pôžičky. Tento ústredný predpoklad je však potrebné overiť preskúmaním skutkových okolností každého jednotlivého prípadu a v prípade, že príjemca pomoci je v insolvenčnom konaní, preskúmaním pravidiel platobnej neschopnosti uplatniteľných v príslušnom členskom štáte.
- (169) Pokiaľ ide o posledný aspekt, Komisia konštatuje, že v prípade veľkých podnikov má podľa talianskeho zákona o platobnej neschopnosti splatenie konkurznej podstaty (*pre-deduzione*) akejkoľvek novej pôžičky poskytnutej počas insolvenčného konania prednosť pred pôžičkami poskytnutými pred vyhlásením platobnej neschopnosti. Navyše na rozdiel od pôžičiek poskytnutých pred vyhlásením platobnej neschopnosti sa pôžičky poskytnuté v čase insolvenčného konania naďalej úročia. Cieľom týchto ustanovení je motivovať potenciálnych veriteľov, aby podporili podnik v priebehu insolvenčného konania s cieľom zachovať ekonomickú hodnotu svojich aktív až do výsledku konania (obnovy, predaja alebo likvidácie).
- (170) Samotná existencia týchto ustanovení svedčí o tom, že veritelia v niektorých prípadoch súhlasia s požícaním nových prostriedkov podnikom v insolvenčnom konaní (t. j. podnikom v ťažkostiach).
- (171) Takisto to svedčí o tom, že argumenty veriteľa alebo ručiteľa, ktorý rokuje s dlžníkom v ťažkostiach, sa môžu mierne líšiť od argumentov, ktoré sa používajú v bežných obchodných situáciách. Na jednej strane v obidvoch prípadoch veriteľ alebo ručiteľ posúdi pravdepodobnosť, že dlžník nebude schopný splácať pôžičku. Na druhej strane v bežnej obchodnej situácii sa dôraz môže klást v prvom rade na pravdepodobnosť zlyhania dlžníka, zatiaľ čo v prípade dlžníkov, ktorí pravdepodobne v určitom okamihu zlyhajú, sa väčšia pozornosť môže venovať strate v prípade nesplatenia pôžičky alebo záruky (*loss-given-default*, ďalej len „LGD“).
- (172) Ak v prípade spoločnosti v insolvenčnom konaní neexistuje vysoká pravdepodobnosť, že spoločnosť sa úspešne reštrukturalizuje z vlastných zdrojov alebo ju nadobudne nový investor spolu s jej záväzkami, LGD novej pôžičky bude závisieť najmä od očakávanej likvidačnej hodnoty spoločnosti, v súvislosti s ktorou bude mať veriteľ prioritu splácania podľa uplatniteľných pravidiel týkajúcich sa vopred odpočítateľných pôžičiek. V niektorých prípadoch môže byť očakávaná likvidačná hodnota v porovnaní s výškou vopred odpočítateľných dlhov spoločnosti nízka. V týchto prípadoch môže mať spoločnosť ťažkosti s prístupom k súkromným financiam a verejná záruka jej pravdepodobne poskytne výhodu rovnajúcu sa celkovej zaručenej sume. V prípadoch, kde je očakávaná likvidačná hodnota vysoká, však môžu byť súkromní veritelia (alebo ručitelia), ktorí majú skúsenosti s rizikovými pôžičkami, motivovaní k účasti.
- (173) V prípade spoločnosti Ilva úspešný výsledok procesu predaja ukazuje, že trhová hodnota aktív spoločnosti Ilva, ktorá pokračovala vo svojej prevádzke, zostala napriek ekonomickým ťažkostiam spoločnosti vysoká: tieto aktíva sa skutočne predávali za cenu 1,8 miliardy EUR. Táto suma však nie je prekvapujúca vzhľadom na silné konkurenčné postavenie spoločnosti Ilva: závod v Tarente je najväčším integrovaným závodom na výrobu ocele v južnej Európe a závody spoločnosti Ilva sú strategicky umiestnené na dôležitých dovozných a vývozných trasách a v blízkosti druhého najväčšieho trhu s oceľou v Európe (Taliansko).

⁽⁷²⁾ Ú. v. EÚ C 249, 31.7.2014, s. 1.

⁽⁷³⁾ Ú. v. EÚ C 155, 20.6.2008, s. 10.

⁽⁷⁴⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 28. januára 2003, Nemecko/Komisia, C-334/99, ECLI:EU:C:2003:55, bod 138.

- (174) Rozdiel medzi trhovou hodnotou aktív spoločnosti Ilva a jej nízkou hospodárskou výkonnosťou možno pripísať niekoľkým špecifickým faktorom vrátane týchto dvoch:
- a) Produkcia spoločnosti Ilva bola administratívne obmedzená na 6 miliónov ton, čo je výrazne pod jej celkovou výrobnou kapacitou, vzhľadom na škody na životnom prostredí, ktoré by vznikli, keby spoločnosť plne využívala svoju výrobnú kapacitu so súčasným environmentálnym vybavením. Keďže zariadenia na výrobu ocele, ako je závod v Tarente, sú mimoriadne kapitálovo náročné a majú vysoké fixné náklady, ak majú byť ziskové, pri ich prevádzke sa musí použiť takmer plná výrobná kapacita. Výrobný limit uložený spoločnosti Ilva z opodstatnených environmentálnych dôvodov nevyhnutne viedol k zhoršeniu jej ziskovosti. Vďaka vhodným environmentálnym investíciám sa však spoločnosť Ilva môže vrátiť k optimálnejšej úrovni výroby. Tento potenciál vysvetľuje, prečo aktíva spoločnosti Ilva zostali cenné v očiach potenciálnych investorov ochotných vynaložiť primerané investície.
 - b) Spoločnosť Ilva je v mimoriadnej správe päť rokov – v prvej fáze pre environmentálne problémy a následne pre svoje finančné ťažkosti. Keďže aktíva spoločnosti Ilva niekoľko rokov neboli spravované za bežných trhových podmienok, spoločnosť sa ocitla vo finančných ťažkostiach bez toho, aby to znamenalo, že rovnaké aktíva by za bežných trhových podmienok nemohli byť spravované so ziskom a primeranou úrovňou súkromných investícií.
- (175) Dôvody finančných ťažkostí spoločnosti Ilva sú známe už dlho. Keďže nesúviseli s vnútornou hodnotou aktív spoločnosti Ilva, neodrádzali účastníkov trhu od toho, aby vyjadrili záujem o nadobudnutie aktív spoločnosti Ilva nielen počas nedávneho procesu predaja, ale ani dávno predtým ⁽⁷⁵⁾.
- (176) Z toho vyplýva, že už v čase poskytnutia štátnej záruky v apríli 2015 bolo možné z predaja alebo likvidácie aktív spoločnosti Ilva očakávať primerane vysokú cenu. Keďže podľa talianskeho zákona o platobnej neschopnosti sú nové pôžičky v prípade veľkých podnikov vopred odpočítateľné, táto predajná cena prevedená na konkurznú podstatu by sa prioritne použila na splácanie nových pôžičiek (resp. záruk na tieto pôžičky, ak sa požaduje ich splatenie). Na základe informácií, ktoré poskytli talianske orgány, sa očakávalo, že postupnosť splácania dlhov spoločnosti Ilva bude v čase poskytnutia opatrenia 3 takáto ⁽⁷⁶⁾:

Graf 1

Postupnosť splácania dlhu spoločnosti Ilva v apríli 2015

[...]

- (177) Vzhľadom na podstatný rozdiel medzi výškou predmetnej zaručenej pôžičky (400 miliónov EUR) na jednej strane a výškou iných dlhov s rovnakou alebo vyššou prioritou splácania (približne [...]) a hodnotou konkurznej podstaty spoločnosti Ilva (1,8 miliardy EUR, ak sa zohľadní najvyššia cena ponúknutá záujemcom v nedávnom procese predaja) na druhej strane, Komisia dospela k záveru, že súkromný subjekt v trhovom hospodárstve mohol spoločnosti Ilva poskytnúť pôžičku alebo záruku za primeranú sadzbu v období, keď sa spoločnosť nachádzala v ťažkostiach.
- (178) Tento záver potvrdzuje aj skutočnosť, že spoločnosť Ilva mala počas svojho insolvenčného konania prístup k súkromným financiam. V čase poskytnutia štátnej záruky (koniec apríla 2015) mala spoločnosť Ilva v súkromných bankách otvorené aspoň tri úverové linky: [...] EUR s [...] ⁽⁷⁷⁾, [...] EUR s [...] a [...] EUR s [...]). Tieto úvery boli faktoringovými linkami, ktoré majú iný rizikový profil ako pôžička vo výške 400 miliónov EUR zaručená talianskym štátom. Existencia týchto úverových liniek je však dodatočným ukazovateľom toho, že spoločnosť Ilva nebola v takej situácii, že žiadny veriteľ by nebol ochotný financovať jej operácie.
- (179) Z uvedených dôkazov vyplýva, že v tomto prípade neexistujú okolnosti, za ktorých možno vylúčiť prístup príjemcu pomoci k súkromnému financovaniu. Prvok pomoci v akejkoľvek verejnej pôžičke alebo záruke by sa preto nemal považovať za štátnu pomoc vo výške celkovej sumy pôžičky alebo záruky.

⁽⁷⁵⁾ Podľa tlačie napríklad spoločnosti ArcelorMittal, Marcegaglia a Arvedi, ktoré sú všetky výrobcami ocele, prejavili záujem o získanie aktív spoločnosti Ilva už v jeseni 2014; pozri <http://www.ilsol24ore.com/art/impresa-e-territori/2014-11-13/ilva-decisivo-ruolo-stato-063904.shtml?uuiid=ABDP2MDC>.

⁽⁷⁶⁾ Tieto informácie poskytli talianske orgány na základe internej analýzy vykonanej spoločnosťou Ilva a jej finančnými poradcami bez toho, aby boli dotknuté konečné závery milánskeho súdu týkajúce sa priority splácania každého dlhu.

⁽⁷⁷⁾ Po tom, ako spoločnosť Ilva vstúpila do insolvenčného konania, [...] znížila svoju linku na [...] z pôvodnej sumy [...] EUR.

- (180) Komisia následne posúdila, či finančné podmienky štátnej záruky vo výške 400 miliónov EUR poskytnutej spoločnosti Ilva primerane odmeňujú riziko, ktoré štát nesie. V tejto súvislosti Komisia pripomína oznámenie o zárukách: „pri spoločnostiach, ktoré majú ťažkosti, trhový poskytovateľ záruky, pokiaľ existuje, v čase poskytnutia záruky bude účtovať vysoký poplatok podľa miery očakávanej platobnej neschopnosti.“
- (181) V tomto prípade bola štátna záruka poskytnutá s ročným poplatkom vo výške 3,12 %. Tento poplatok bol stanovený na základe stanoviska [...].
- (182) Na rozdiel od talianskych orgánov sa Komisia domnieva, že odhad odmeny, ktorú by obozretný súkromný subjekt v trhovom hospodárstve žiadal výmenou za svoju záruku, uvedený v stanovisku [...] nie je primeraný, keďže v stanovisku [...] sa neuvádza primeraný odhad pravdepodobnosti, že sa bude žiadať splatenie záruky, resp. že záruka sa splatí. Stanovisko [...] sa v skutočnosti úplne opiera o chybný predpoklad, že pôžička vo výške 400 miliónov EUR poskytnutá spoločnosti Ilva by bola prevedená na novú spoločnosť (ďalej len „NewCo“), ktorá by aktíva spoločnosti Ilva spravovala za lepších podmienok. V stanovisku [...] sa podrobne hodnotí bonita tejto hypotetickej spoločnosti NewCo a na základe odhadovanej úverovej bonity spoločnosti NewCo sa vyvodzuje záver, že taliansky štát by mal za záruku účtovať poplatok v rozmedzí od 1,53 % do 3,12 %. V čase poskytnutia záruky však nebol dôvod domnievať sa, že pôžička vo výške 400 miliónov EUR sa automaticky prevedie na hypotetického nového majiteľa aktív spoločnosti Ilva ⁽⁷⁸⁾. V tejto súvislosti mali talianske orgány posúdiť úverovú bonitu spoločnosti Ilva (nie hypotetického nadobúdateľa) a odhadnúť LGD na tomto základe.
- (183) Keďže pri posudzovaní toho, či poplatok účtovaný talianskym štátom primerane odmeňuje riziko, nebolo možné použiť stanovisko [...], Komisia musela hľadať referenčné sadzby uplatňované na subjekty, ktoré sa nachádzajú sa v podobnej finančnej situácii ako spoločnosť Ilva. V súlade s konsolidovanou a nedávnou rozhodovacou praxou týkajúcou sa firm v insolvenčnom konaní určených na predaj ⁽⁷⁹⁾ sa Komisia domnieva, že vzhľadom na nedostupnosť alternatívneho úverového ratingu a klasifikáciu spoločnosti ako podniku v ťažkostiach je rating spoločnosti Ilva v najlepšom prípade CCC (pozri aj odôvodnenie 189). Komisia následne zhromaždila finančné údaje z databázy *S&P Capital IQ Platform* ⁽⁸⁰⁾ o rozpätiach pre swapy na kreditné zlyhanie (ďalej len „CDS“) a výnosoch dlhopisov v prípade spoločností s ratingom CCC+, D alebo SD ku dňu poskytnutia opatrenia 3.
- (184) CDS je dohoda o finančnom swape, na základe ktorej predávajúci CDS poskytuje kupujúcemu (zvyčajne veriteľovi referenčnej pôžičky) kompenzáciu v prípade nesplatenia pôžičky (zo strany dlžníka). Inými slovami, predávajúci CDS poisťuje kupujúceho proti prípadnému nesplateniu referenčnej pôžičky. Tento nástroj je ako taký veľmi relevantný, lebo poskytuje údaj o poplatku za rizikovú pôžičku/záruku, ktorý by trhový subjekt vyžadoval, aby sa zabezpečil proti riziku nesplatenia pôžičky. Z údajov zozbieraných v 11 prípadoch, ktoré boli k dispozícii v máji 2015, vyplýva, že rozpätia pre CDS so splatnosťou desať rokov sa pohybovali v rozmedzí od 6,3 % do 277,7 %, pričom stredná hodnota bola 17,6 %.
- (185) Výnosy dlhopisov poskytujú spoľahlivé údaje o celkových nákladoch spoločnosti na pôžičku, t. j. o úrokovej sadzbe a poplatku za záruku v percentuálnom vyjadrení. Z údajov zozbieraných v ôsmich prípadoch, ktoré boli k dispozícii v máji 2015, vyplýva, že v prípade dlhopisov so splatnosťou desať rokov sa sadzba pohybovala v rozmedzí od 5,3 % do 35,6 %, pričom stredná hodnota bola 17,0 %. Údaje o dlhopisoch so splatnosťou 25 rokov boli k dispozícii len v dvoch prípadoch, pričom sadzba bola na úrovni 14,2 %.
- (186) Ako vyplýva z analyzovaných údajov, náklady na financovanie spoločností s ratingom CCC+, D alebo SD ku dňu poskytnutia opatrenia 3 boli podstatne vyššie ako suma, ktorú spoločnosť Ilva získala vďaka štátnej záruke. V skutočnosti mohla spoločnosť Ilva získať pôžičku s celkovými nákladmi (úroková sadzba [...] + poplatok za záruku vo výške 3,12 %) vo výške [...], zatiaľ čo podľa trhových ukazovateľov celkové náklady počas rovnakého obdobia predstavovali takmer 17 %.
- (187) Táto kontrola hodnovernosti preukazuje, že štátna záruka určená ako opatrenie 3 poskytuje spoločnosti Ilva hospodársku výhodu, ktorú by spoločnosť Ilva za trhových podmienok nezískala. Toto zistenie je v súlade so stanoviskom konkurentov (pozri odôvodnenie 118). Po zistení existencie hospodárskej výhody, ktorá nie je k dispozícii za trhových podmienok, prichádza na rad otázka jej kvantifikácie.

⁽⁷⁸⁾ V skutočnosti sa pôžička na nadobúdateľa aktív spoločnosti Ilva, spoločnosť ArcelorMittal, neprevedie.

⁽⁷⁹⁾ Pozri *ex multis* a v najnovších prípadoch konečné rozhodnutia Komisie vo veciach: SA.38544 Kem One (28. júl 2015), SA.38545 Mory Global (6. november 2015), SA.38644 Brandt Groupe (21. marec 2016).

⁽⁸⁰⁾ <https://www.capitaliq.com>.

- (188) Ako bolo vysvetlené vyššie, Komisia bola schopná zozbierať určité údaje o trhových sadzbách záruk v danom období. Tieto údaje však boli získané od subjektov, ktoré nie sú úplne porovnateľné so spoločnosťou Ilva, a z finančných nástrojov, ktoré sa líšia od pôžičky a záruky poskytnutej spoločnosti Ilva, a preto nemôžu slúžiť ako správna referencia na stanovenie presnej trhovej sadzby predmetnej záruky s požadovanou úrovňou spoľahlivosti. Navyše pri vyšetrovaní sa nepotvrdili súčasné kotácie úrokových sadzieb pri pôžičkách podobnej povahy, ako je pôžička poskytnutá spoločnosti Ilva, či už so štátnou zárukou, alebo bez nej, ani trhové kotácie v prípade štátnej záruky. Za týchto okolností sa v oznámení o záruke uvádza, že potenciálna výhoda spojená s poskytnutím záruky (zodpovedajúca potenciálnemu prvkovi pomoci) by sa mala vypočítavať ako rozdiel medzi špecifickou trhovou úrokovou sadzbou, ktorá by sa bez záruky účtovala príjemcovi pomoci, a úrokovou sadzbou získanou vďaka štátnej záruke po zohľadnení všetkých zaplatených poplatkov.
- (189) Podľa Komisie pri odhadovaní aproximácie úrokovej sadzby zodpovedajúcej trhu v prípade predmetnej pôžičky je vhodné zohľadniť aj oznámenie o referenčných a diskontných sadzbách z roku 2008. V tejto súvislosti je úverová bonita (rating) spoločnosti Ilva podľa všetkého na najnižšej úrovni z piatich možných ratingov stanovených v oznámení z roku 2008, t. j. „zlý/finančné ťažkosti (CCC a nižšie)“. Navyše k pôžičke nebol poskytnutý kolaterál, ktorý by v prípade zlyhania poskytol veriteľom (alebo ručiteľovi) dostatočne likvidné, prípadne prevoditeľné a bezprostredne realizovateľné právo na aktíva spoločnosti Ilva. Komisia sa preto domnieva, že trhovú úrokovú sadzbu pôžičky, ku ktorej sa pripočíta záruka, zodpovedajúca opatreniu 3 sa v prípade pôžičky musí vypočítavať ako primeraná základná sadzba zvýšená o 1 000 bázických bodov, ako sa vymedzuje v oznámení z roku 2008.
- (190) Pokiaľ ide o primeranú základnú sadzbu, v oznámení z roku 2008 sa odporúča použiť jednoročnú sadzbu na peňažnom trhu (t. j. v prípade Talianska: jednoročnú sadzbu EURIBOR), pričom Komisia si vyhradzuje právo používať kratšie alebo dlhšie splatnosti v závislosti od jednotlivých prípadov. V tomto prípade sa Komisia domnieva, že veľmi dlhá splatnosť pôžičky vo výške 400 miliónov EUR, ktorá je zaručená štátnou zárukou, odôvodňuje voľbu primeranej základnej sadzby s takouto dlhou splatnosťou. Komisia sa preto rozhodla uplatňovať swapovú sadzbu zodpovedajúcu váženému priemernému trvaniu zaručenej pôžičky. Keďže profil splácania pôžičky vo výške 400 miliónov EUR zodpovedá váženému priemernému trvaniu 14,86 roka, príslušnou základnou sadzbou by mala byť 15-ročná swapová sadzba. Dňa 27. mája 2015, t. j. v čase, keď traja súkromní veritelia poskytli pôžičku vo výške 400 miliónov EUR, 15-ročná swapová sadzba predstavovala 1,18 %⁽⁸¹⁾. Na tomto základe trhovú úrokovú sadzbu uvedenú v oznámení z roku 2008 predstavuje 1,18 % + 1 000 bázických bodov, t. j. 11,18 %.
- (191) Výška výhody spojenej so štátnou zárukou sa v prípade pôžičky musí vypočítavať samostatne podľa tejto metodiky: rozdiel medzi i) úrokovou sadzbou vypočítanou podľa vysvetlenia v odôvodnení 190 uplatnenou na istinu pôžičky a ii) celkovými finančnými nákladmi na zaručenú pôžičku vypočítanými ako súčet úrokovej sadzby uplatnenej bankami na istinu pôžičky a poplatku za záruku účtovaného štátom, vypočítaný a účtovaný za obdobie, počas ktorého sa dané sumy poskytli spoločnosti Ilva.

5.2.3.3. Selektívnosť

- (192) Štátna záruka určená ako opatrenie 3 predstavuje podporné opatrenie *ad hoc* poskytnuté v prospech jedného podniku: spoločnosti Ilva. Ako také je opatrenie 3 selektívne.

5.2.3.4. Záver týkajúci sa opatrenia 3

- (193) Keďže opatrenie 3 spĺňa všetky kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ, Komisia dospela k záveru, že ide o štátnu pomoc, ktorej výška sa môže stanoviť na základe metodiky opísanej v odôvodnení 191.

5.2.4. Opatrenie 4

- (194) V rozhodnutí o začatí konania Komisia dospela k predbežnému záveru, že dohoda o urovaní sporu medzi spoločnosťami Fintecna a Ilva je pripísateľná talianskemu štátu a zahŕňa štátne zdroje. Komisia takisto vyjadrila pochybnosti o tom, či spoločnosť Fintecna akceptovaním urovnania dlhého sporu v marci 2015, hneď po vyhlásení platobnej neschopnosti spoločnosti Ilva, prijala racionálne rozhodnutie, ktoré by súkromný subjekt v trhovom hospodárstve prijal v podobnej situácii.
- (195) Na základe pripomienok prijatých počas formálneho konania Komisia najskôr posúdila, či rozhodnutie urovnať spor bolo z hľadiska súkromného subjektu v trhovom hospodárstve skutočne racionálne, t. j. či toto rozhodnutie neposkytuje spoločnosti Ilva hospodársku výhodu.

⁽⁸¹⁾ Podľa údajov, ktoré Komisia zozbierala z databázy S&P Capital IQ Platform.

5.2.4.1. Hospodárska výhoda

- (196) Ako už bolo uvedené v odôvodnení 163, zásah verejného orgánu nevyhnutne neposkytuje príjemcovi výhodu a ako taký nepredstavuje pomoc, ak sa uskutočňuje za bežných trhových podmienok, inými slovami, ak verejný orgán konal tak, ako by za podobných okolností konal obozretný súkromný subjekt v trhovom hospodárstve.
- (197) Po prvé, Komisia v hĺbkovom posúdení vyhodnotila okolnosti, za ktorých sa spoločnosť Fintecna po dlhom čase rozhodla urovnať spor so spoločnosťou Ilva tak, že uhradila 156 miliónov EUR. Pri rozhodovaní o urovaní sporu musela spoločnosť Fintecna zohľadniť ekonomickú situáciu v čase rozhodovania, úroveň rizika a budúce očakávania ⁽⁸²⁾.
- (198) V tejto súvislosti Komisia berie na vedomie, že záväzky, ktoré štát ako predávajúci pred privatizáciou prevzal, v zásade nemožno spochybniť a že pokiaľ ide o sumu vyrovnania, t. j. 156 miliónov EUR, spoločnosť Fintecna ako obozretný veriteľ odhadla svoju expozíciu voči spoločnosti Ilva v roku 2011 a tieto odhady upravila v roku 2014. Podľa výpočtov expozícia predstavovala [...] EUR, čo zodpovedá upravenej sume [...] EUR v roku 2014. V záujme riadneho posúdenia právnych rizík spoločnosť Fintecna požiadala o stanovisko dvoch právnych poradcov, pričom obaja nezávisle potvrdili, že suma 156 miliónov EUR je prijateľná, keďže je nižšia ako maximálny limit stanovený v zmluve o privatizácii ([...] EUR bez úrokov alebo [...] EUR vrátane úrokov) a odhadovaná potenciálna expozícia ([...] EUR v roku 2014).
- (199) Spoločnosť Fintecna prijala rozhodnutia o urovaní sporu v kontexte zákonného dekrétu č. 1/2015, čo viedlo k dohode medzi obidvoma stranami. Vzhľadom na primeraný odhad rizík v prípade platobnej neschopnosti spoločnosti Ilva, ktorý poskytli nezávislí právni poradcovia, samotná skutočnosť, že spoločnosť Fintecna sa rozhodla urovnať spor až potom, a nie skôr, ako bol prijatý uvedený zákonný dekrét, nemení nič na skutočnosti, že rozhodnutie o urovaní sporu bolo racionálnym rozhodnutím, aké by súkromný subjekt v trhovom hospodárstve prijal v podobnej situácii. V skutočnosti môže obozretný subjekt, ktorý nechce ísť do straty, uprednostňovať priateľské riešenie sporu namiesto toho, aby sa po pretrvávajúcom spore obrátil na sudcu alebo rozhodcu za okolností, keď jeho zodpovednosť ako taká nie je sporná a jeho expozícia by mohla viesť k plateniu súm, ktoré by boli o [...] až [...] vyššie ako dohodnutá suma. Navyše sa nezdá, že ďalšie odloženie vyrovnania by pre spoločnosť Fintecna mohlo viesť k lepšiemu finančnému výsledku.
- (200) Keďže kroky, ktoré spoločnosť Fintecna podnikla, zodpovedajú správaniu racionálneho účastníka trhového hospodárstva a proces pred prijatím rozhodnutia svedčí o obozretnom prístupe spoločnosti Fintecna k výške vyrovnania na základe možnej dohody so spoločnosťou Ilva, Komisia dospela k záveru, že rozhodnutie vyplatiť sumu nižšiu ako vlastné odhady v zásade zodpovedá racionálnemu rozhodnutiu súkromného trhového subjektu, ktorý sa usiluje dosiahnuť urovanie sporu, a ako také nemôže poskytnúť spoločnosti Ilva výhodu.

5.2.4.2. Záver týkajúci sa opatrenia 4

- (201) Komisia preukázala, že opatrenie 4 neposkytuje spoločnosti Ilva hospodársku výhodu. Keďže kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ sú kumulatívne, Komisia dospela k záveru, že opatrenie 4 nepredstavuje štátnu pomoc.

5.2.5. Opatrenie 5

5.2.5.1. Štátne zdroje a pripísateľnosť

- (202) Pokiaľ ide o pripísateľnosť opatrenia štátu, Komisia poznamenáva, že opatrenie spočíva v pôžičke poskytnutej ministerstvom hospodárstva a financií zo zdrojov štátneho rozpočtu.
- (203) Keďže pojem členský štát zahŕňa všetky úrovne verejných orgánov bez ohľadu na to, či ide o vnútroštátny, regionálny alebo miestny orgán, Komisia dospela k záveru, že opatrenie je pripísateľné štátu a zahŕňa prevod štátnych zdrojov.

5.2.5.2. Hospodárska výhoda

- (204) Vo svojich pripomienkach k rozhodnutiu o začatí konania združenie WV Stahl žiada Komisiu, aby zabezpečila rýchle vrátenie štátnej pomoci poskytnutej vo forme pôžičiek spoločnosti Ilva za výhodnejších ako trhových podmienok, a to vo výške rozdielu medzi účtovanou úrokovou sadzbou a trhovou sadzbou v čase, keď boli pôžičky poskytnuté (pozri odôvodnenie 120). Pokiaľ ide o zisťovanie prítomnosti hospodárskej výhody v opatrení 5, Komisia sa domnieva, že možno uplatniť rovnaké odôvodnenie ako v prípade opatrenia 3, a to aj napriek dvom hlavným faktickým rozdielom medzi týmito dvoma opatreniami.

⁽⁸²⁾ Rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. marca 2007, Scott/Komisia, T-366/00, EU:T:2012:649, bod 158.

- (205) Prvým faktickým rozdielom je, že opatrenie 5 je verejnou pôžičkou, zatiaľ čo opatrenie 3 je štátnou zárukou na syndikovanú pôžičku. Tento faktický rozdiel však nemá vplyv na úvahy uvedené v odôvodneniach 166 až 179, ktoré sa rovnako týkajú pôžičky aj záruky.
- (206) Druhým faktickým rozdielom je dátum poskytnutia: 30. apríl 2015 v prípade opatrenia 3 a 15. december 2015 v prípade opatrenia 5. Komisia sa však domnieva, že úvahy uvedené v odôvodneniach 166 až 179 platia aj pre obdobie poskytnutia opatrenia 5: v decembri 2015 ešte bolo možné očakávať, že likvidačná hodnota aktív spoločnosti Ilva bude vysoká, zatiaľ čo agregovaná suma vopred odpočítateľných pohľadávok sa v porovnaní s aprílom 2015 zvýšila o 400 miliónov EUR (t. j. suma opatrenia 3) a dosiahla celkovú hodnotu približne [...] EUR – čo je stále podstatne menej ako konkurzná podstata vo výške 1,8 miliardy EUR, ktorú bolo možné očakávať. Okrem toho sa v zákonomnom dekrete č. 191/2015 prisudzuje vyššia priorita splácania opatreniu 5 ako ostatným vopred odpočítateľným pohľadávkam, ako je znázornené na grafe 2, čo ešte viac zvyšuje potenciálnu LGD v prípade opatrenia 5.

Graf 2

Postupnosť splácania dlhu spoločnosti Ilva v decembri 2015

[...]

- (207) Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa zdá, že LGD v prípade pôžičky je stále pomerne vysoká a Komisia dospela k záveru, že súkromný veriteľ, ktorý má skúsenosti s rizikovými pôžičkami, by mohol byť motivovaný, aby spoločnosti Ilva poskytol pôžičku.
- (208) Podobne ako v prípade opatrenia 3 Komisia posúdila, či finančné podmienky verejnej pôžičky primerane odmeňujú riziko, ktoré štát nesie. Z rovnakých dôvodov ako v prípade opatrenia 3 sa Komisia domnieva, že stanovisko [...] neposkytuje vhodnú metódu na určenie toho, či je ročná úroková sadzba účtovaná štátom (2,94 %) primeraná. Komisia preto zhromaždila podobné verejné údaje ako v prípade opatrenia 3 (rozpätia pre CDS a výnosy z dlhopisov) z databázy S&P Capital IQ Platform⁽⁸³⁾, ktoré však tentoraz zodpovedali dátumu poskytnutia opatrenia 5.
- (209) Z údajov zozbieraných v 14 prípadoch, ktoré boli k dispozícii v decembri 2015, vyplýva, že rozpätia pre CDS so splatnosťou päť rokov sa pohybovali v rozmedzí od 6,2 % do 300,5 %, pričom stredná hodnota bola 44,1 %, a rozpätia pre CDS so splatnosťou jedného roka sa pohybovali v rozmedzí od 3,0 % do 648 %, pričom stredná hodnota bola 32,7 %.
- (210) Z údajov zozbieraných v 31 prípadoch, ktoré boli k dispozícii v decembri 2015, vyplýva, že v prípade dlhopisov so splatnosťou tri roky sa sadzba pohybovala v rozmedzí od 2,2 % do 99,0 %, pričom stredná hodnota bola 17,6 %.
- (211) Ako vyplýva z analyzovaných údajov, náklady na financovanie spoločností s ratingom CCC+, D alebo SD ku dňu poskytnutia opatrenia 5 boli podstatne vyššie ako suma, ktorú spoločnosť Ilva získala vďaka štátu. Úrok, ktorý sa účtoval pri pôžičke poskytnutej spoločnosti Ilva, sa skutočne rovnal ročnej sadzbe 2,94 %, zatiaľ čo podľa trhových ukazovateľov celkové náklady počas toho istého obdobia boli oveľa vyššie.
- (212) Podobne ako v prípade opatrenia 3 táto kontrola hodnovernosti preukazuje, že verejná pôžička určená ako opatrenie 5 poskytuje spoločnosti Ilva hospodársku výhodu, ktorú by spoločnosť Ilva za trhových podmienok nezískala. Po zistení existencie hospodárskej výhody, ktorá nie je k dispozícii za trhových podmienok, prichádza na rad otázka jej kvantifikácie.
- (213) Z tých istých dôvodov ako v prípade opatrenia 3 *mutatis mutandis* sa Komisia rozhodla zohľadniť aj oznámenie z roku 2008. Na tomto základe Komisia stanovila, že primeraná trhovú sadzbu na kvantifikáciu prvku pomoci v pôžičke poskytnutej bez kolaterálu predstavovala 10,06 % a bola vypočítaná ako súčet základnej sadzby 0,06 % zodpovedajúcej jednoročnej sadzbe EURIBOR k 15. decembru 2015 a úverovej marže 1 000 bázičných bodov.
- (214) Výška výhody spojenej s verejnou pôžičkou určenou ako opatrenie 5 sa musí vypočítať ako rozdiel medzi i) úrokovou sadzbou vypočítanou podľa vysvetlenia v odôvodnení 213 uplatnenou na istinu pôžičky a ii) skutočnou úrokovou sadzbou, ktorú mala spoločnosť Ilva zaplatiť, vypočítaná a účtovaná za obdobie, počas ktorého sa dané sumy poskytli spoločnosti Ilva.

5.2.5.3. Selektívnosť

- (215) Štátna pôžička určená ako opatrenie 5 predstavuje podporné opatrenie *ad hoc* poskytnuté v prospech jedného podniku: spoločnosti Ilva. Ako také je opatrenie 5 selektívne.

⁽⁸³⁾ <https://www.capitaliq.com>.

5.2.5.4. Záver týkajúci sa opatrenia 5

- (216) Keďže opatrenie 5 spĺňa všetky kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ, Komisia dospela k záveru, že ide o štátnu pomoc, ktorej výška sa môže stanoviť na základe metodiky opísanej v odôvodnení 214.

5.3. Neoprávnenosť pomoci

- (217) Opatrenia 3 a 5 predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ a boli vykonané bez predchádzajúceho oznámenia Komisii v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ. Tieto opatrenia sa preto vykonávajú neoprávnene.

5.4. Zlučiteľnosť pomoci s vnútorným trhom

- (218) Zákaz štátnej pomoci nie je ani absolútny, ani nepodmienený. Najmä odseky 2 a 3 článku 107 ZFEÚ predstavujú právny základ, ktorý umožňuje, aby sa niektoré opatrenia pomoci považovali za zlučiteľné s vnútorným trhom. Hoci sa talianske orgány domnievajú, že predmetné opatrenia nepredstavujú štátnu pomoc, neuviedli nijaký dôvod, ktorým by preukázali ich zlučiteľnosť.
- (219) Komisia preto z vlastného podnetu posúdi, či opatrenia štátnej pomoci poskytnuté spoločnosti Ilva, t. j. opatrenia 3 a 5, možno vyhlásiť za zlučiteľné s vnútorným trhom na základe ktoréhokoľvek z týchto možných právnych základov.
- (220) Komisia poznamenáva, že výnimky uvedené v článku 107 ods. 2 ZFEÚ sú zjavne neuplatniteľné. Spomedzi výnimiek uvedených v článku 107 ods. 3 môžu byť relevantné len písmená a) a c). V písmene a) sa stanovuje, že pomoc na podporu hospodárskeho rozvoja oblastí s mimoriadne nízkou životnou úrovňou alebo s mimoriadne vysokou nezamestnanosťou sa môže považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom. V písmene c) sa uvádza, že pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí, za predpokladu, že táto podpora nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom, sa môže považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom.
- (221) Pokiaľ ide o článok 107 ods. 3 písm. a) ZFEÚ, podniky pôsobiace v oceliarskom sektore, podobne ako spoločnosť Ilva, nie sú oprávnené na regionálnu pomoc podľa bodu 9 usmernení o regionálnej štátnej pomoci ⁽⁸⁴⁾. Tento právny základ preto nemožno uplatniť na opatrenia, ktoré sú predmetom vyšetrovania.
- (222) Pokiaľ ide o článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, Komisia nenašla žiadny rámec alebo usmernenia týkajúce sa uplatňovania článku 107 ods. 3, ktoré by sa mohli vzťahovať na posudzované opatrenia. Predovšetkým podniky pôsobiace v oceliarskom sektore, ako napríklad spoločnosť Ilva, nie sú oprávnené na pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu podľa bodu 18 usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach ⁽⁸⁵⁾. Keďže podľa bodu 20 písm. c) usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach sa spoločnosť Ilva radí medzi podniky v ťažkostiach, nie je oprávnená ani na pomoc na ochranu životného prostredia podľa bodu 16 usmernení o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky ⁽⁸⁶⁾.
- (223) Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia dospela k záveru, že opatrenia štátnej pomoci poskytnuté spoločnosti Ilva nie sú zlučiteľné s vnútorným trhom.

5.5. Vrátenie pomoci nezlučiteľnej s vnútorným trhom

- (224) Podľa ZFEÚ a ustálenej judikatúry Súdneho dvora má Komisia právomoc rozhodnúť, že dotknutý štát musí zrušiť alebo zmeniť pomoc, ak zistí, že táto pomoc je nezlučiteľná s vnútorným trhom ⁽⁸⁷⁾. Súdny dvor zároveň rovnako konštatoval, že cieľom povinnosti členského štátu zrušiť pomoc, ktorú Komisia považuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, je obnovenie pôvodného stavu ⁽⁸⁸⁾.
- (225) V tejto súvislosti Súdny dvor uviedol, že tento cieľ sa dosiahne po tom, ako príjemca vráti sumy, ktoré mu boli poskytnuté ako neoprávnená pomoc, čím sa zriekne výhody, ktorú získal voči svojim konkurentom na trhu, pričom sa obnoví stav, ktorý existoval pred vyplatením pomoci ⁽⁸⁹⁾.

⁽⁸⁴⁾ Ú. v. EÚ C 209, 23.7.2013, s. 1.

⁽⁸⁵⁾ Ú. v. EÚ C 249, 31.7.2014, s. 1.

⁽⁸⁶⁾ Usmernenie o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ C 200, 28.6.2014, s. 1).

⁽⁸⁷⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 12. júla 1973, Komisia/Nemecko, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, bod 13;

⁽⁸⁸⁾ rozsudok Súdneho dvora zo 14. septembra 1994, Španielsko/Komisia, C-278/92, C-279/92 a C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, bod 75.

⁽⁸⁹⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 17. júna 1999, Belgicko/Komisia, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, body 64 a 65.

- (226) V súlade s judikatúrou sa v článku 16 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 ⁽⁹⁰⁾ stanovuje: „Ak sa prijímú záporné rozhodnutia v prípadoch neoprávnenej pomoci, Komisia rozhodne, že dotknutý členský štát prijme všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od príjemcu.“
- (227) Vzhľadom na to, že predmetné opatrenia boli vykonané v rozpore s článkom 108 zmluvy a mali by sa považovať za neoprávnenú a nezlučiteľnú pomoc, musia sa vrátiť s cieľom obnoviť stav, ktorý existoval na trhu pred ich poskytnutím. Vrátenie pomoci by sa malo vzťahovať na obdobie začínajúce okamihom, ku ktorému príjemcovi pomoci vznikla výhoda, t. j. obdobie, keď bola pomoc poskytnutá príjemcovi, až do účinného vrátenia pomoci, pričom sumy, ktoré sa majú vrátiť, by mali zahŕňať úroky až do dátumu ich účinného vrátenia.
- (228) Na základe posúdenia uvedeného v oddieloch 5.2.3. a 5.2.5. sa musí vrátiť tento prvok pomoci obsiahnutý v opatreniach 3 a 5:
- a) v prípade opatrenia 3 rozdiel medzi i) úrokovou sadzbou vypočítanou podľa vysvetlenia v odôvodnení 190 uplatnenou na istinu pôžičky a ii) celkovými finančnými nákladmi na zaručenú pôžičku vypočítanými ako súčet úrokovej sadzby uplatnenej bankami na istinu pôžičky a poplatku za záruku účtovaného štátom, vypočítaný a účtovaný za obdobie, počas ktorého sa dané sumy poskytli spoločnosti Ilva;
 - b) v prípade opatrenia 5 rozdiel medzi i) úrokovou sadzbou vypočítanou podľa vysvetlenia v odôvodnení 213 uplatnenou na istinu pôžičky a ii) skutočnou úrokovou sadzbou, ktorú mala spoločnosť Ilva zaplatiť, vypočítaný a účtovaný za obdobie, počas ktorého sa dané sumy poskytli spoločnosti Ilva.
- (229) V súlade so zásadou lojálnej spolupráce podľa článku 4 ods. 3 ZFEÚ musí Taliansko do dvoch mesiacov od dátumu oznámenia tohto rozhodnutia informovať Komisiu o presnej výške pomoci poskytnutej spoločnosti Ilva, pričom zohľadní najmä pomoc vo forme pôžičiek, skutočné dátumy platieb alebo splátok, ako aj všetky ostatné relevantné okolnosti, ktoré Taliansko oznámilo. V každom prípade sumy, ktoré sa majú vrátiť, musia zahŕňať úroky splatné až do dátumu vrátenia.
- (230) V tej istej dvojmesačnej lehote musí Taliansko informovať Komisiu o odstránení budúcich hospodárskych výhod vyplývajúcich z opatrení 3 a 5. Na tento účel by Taliansko malo zabezpečiť, aby relevantné celkové finančné náklady a úrokové sadzby prinajmenšom zodpovedali trhovým úrokovým sadzbám uvedeným v odôvodneniach 190 a 213. Každá suma poskytnutá pred úpravou úrokových sadzieb zostáva naďalej nezlučiteľná s vnútorným trhom a ako taká sa musí vrátiť spolu s úrokmi z vymáhania, ktoré sa naakumulovali až do dátumu vrátenia pomoci.

6. ZÁVER

- (231) Komisia konštatuje, že Taliansko neoprávnene vykonalo opatrenia 3 a 5 uvedené v oddieloch 2.2.3. a 2.2.5. tohto rozhodnutia v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ.
- (232) Komisia dospela k záveru, že prvok pomoci v rámci opatrení 3 a 5 je nezlučiteľný s vnútorným trhom a príjemca pomoci, spoločnosť Ilva, ho musí vrátiť spolu s úrokmi z vymáhania.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Nasledujúce opatrenia, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie, nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie:

- a) prevod aktív vo výške 1,1 miliardy EUR zadržaných počas trestného konania proti predchádzajúcim vlastníkom spoločnosti Ilva, ktorý sa uskutočnil na základe súkromnej dohody o urovnaní sporu so spoločnosťou Ilva;
- b) zákonný dekrét č. 101/2013 z 11. augusta 2014 a jeho článok 12 ods. 5 o vopred odpočítateľných pôžičkách, ktorý sa uplatnil na súkromnú pôžičku vo výške 250 miliónov EUR;
- c) dohoda o urovnaní sporu v hodnote 156 miliónov EUR, ktorú spoločnosti Fintecna a Ilva uzatvorili 5. marca 2015 na základe zákonného dekrétu č. 1/2015 zo 4. marca 2015.

⁽⁹⁰⁾ Nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 248, 24.9.2015, s. 9).

Článok 2

Ostatné opatrenia, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie a ktoré Taliansko neoprávnene začalo vykonávať v rozpore s článkom 108 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, predstavujú štátnu pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom:

- a) poskytnutie štátnej záruky na pôžičku vo výške 400 miliónov EUR spoločnosti Ilva ministerským dekrétom z 30. apríla 2015 na základe zákonného dekrétu č. 1/2015;
- b) poskytnutie štátnej pôžičky vo výške 300 miliónov EUR spoločnosti Ilva ministerským dekrétom z 15. decembra 2015 na základe zákonného dekrétu č. 191/2015.

Článok 3

1. Taliansko vymôže od príjemcu nezlučiteľnú pomoc poskytnutú v rámci opatrení uvedených v článku 2.
2. Sumy, ktoré sa majú vrátiť, musia zahŕňať úroky plynúce odo dňa, keď boli poskytnuté príjemcom, až do ich skutočného vrátenia.
3. Úroky sa vypočítajú ako zložený úrok v súlade s kapitolou V nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 ⁽⁹¹⁾ a nariadením Komisie (ES) č. 271/2008 ⁽⁹²⁾, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 794/2004.
4. Taliansko upraví všetky nevyplatené platby pomoci v rámci opatrení uvedených v článku 2 tak, aby zodpovedali trhovým podmienkam stanoveným v odôvodneniach 190 a 213 tohto rozhodnutia, a to do dvoch mesiacov odo dňa oznámenia tohto rozhodnutia.

Článok 4

1. Vrátenie pomoci poskytnutej v rámci opatrení uvedených článku 2 je bezodkladné a účinné.
2. Taliansko zabezpečí, aby sa toto rozhodnutie vykonalo do štyroch mesiacov odo dňa oznámenia tohto rozhodnutia.

Článok 5

1. Do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia Taliansko predloží tieto informácie:
 - a) podrobný opis opatrení, ktoré už boli prijaté alebo sa plánujú prijať na dosiahnutie súladu s týmto rozhodnutím;
 - b) doklady preukazujúce, že príjemcovi bolo nariadené, aby vrátil pomoc;
 - c) dokumenty preukazujúce, že sa vykonali úpravy uvedené v článku 3 ods. 4 tohto rozhodnutia.
2. Taliansko informuje Komisiu o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní vnútroštátnych opatrení prijatých na vykonanie tohto rozhodnutia až do vrátenia pomoci poskytnutej v rámci opatrení uvedených v článku 2. Na základe jednoduchej žiadosti Komisie jej bezodkladne predloží informácie o už prijatých a plánovaných opatreniach na dosiahnutie súladu s týmto rozhodnutím. Takisto jej poskytne podrobné informácie o sumách pomoci a úrokoch, ktoré už príjemca vrátil.

⁽⁹¹⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1).

⁽⁹²⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 271/2008 z 30. januára 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 794/2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. EÚ L 82, 25.3.2008, s. 1).

Článok 6

Toto rozhodnutie je určené Talianskej republike.

V Bruseli 21. decembra 2017

Za Komisiu
Margrethe VESTAGER
členka Komisie
